

^ KÜR D xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DIPLOMAT

№ 26 (225) 29 İyul, Tirmeh-4 Avqust, Tebax, sal 2013
 Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û sîyasî

Qiyməti: 40 qəpik
 Hêjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
 Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
 Yüz illər sındırmış göy məşidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
 Kürdün dərgahına daim baş əyər.**

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

**İlham Əliyev müqəddəs
 Ramazan ayı münasibətilə iftar
 mərasimində iştirak etmişdir**

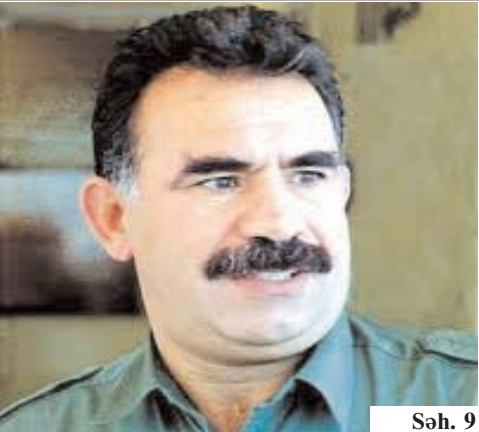
Səh. 8

**2-yemin civîna lîjneya
 amadekarê Kongreya
 Neteweyiya Kurd**

Səh. 9

**Pêwîst nake PDK
 û YNK şiroveyên
 cuda li ser destûr bidin**

Səh. 9

**İmralı'da hukuk
 rafa kaldırıldı**

Səh. 15

**Карайылан: Kurdская
 национальная конференция
 состоится в ближайшее время**

Səh.10

**75 sal piştî sirgunê
 Kurdên Kazakistanê**

Səh.16

**Х.Зебари: Курды
 должны быть наравне
 с другими народами**

**Kürdistan-Türkiye
 ortak havayolu şirketi**

Səh. 6

**"Мирный процесс" без
 переговоров - турецкий тупик**

Səh. 14

**Parçalanan Orta Şərq və
 sərhədləri çəkilən "Kürdüstan"**

Səh. 3

**Ji konfaranse Lozanê û Paxta Sadabadê,
 pêvajoya qatkirina kurdistanê**

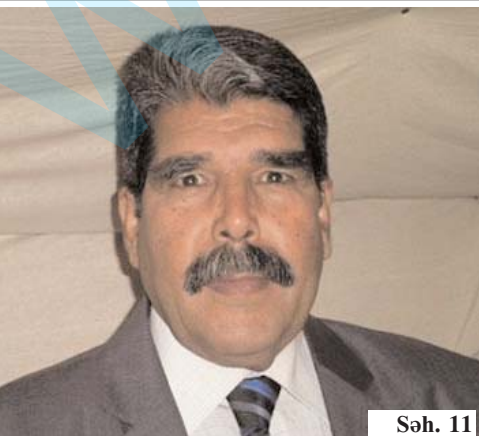
Səh. 12

**MHP: Barzanî li Hewlêrê plan û
 projeyan ji bo gelê me dirûst dike**

Səh. 11

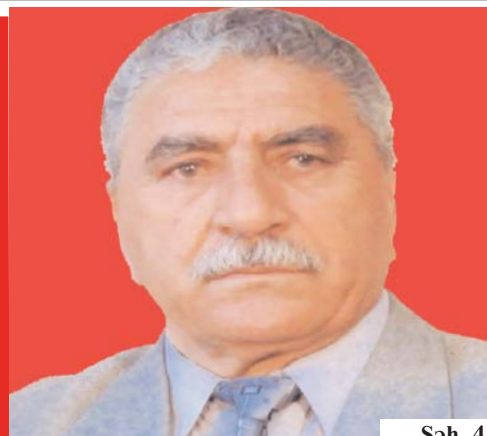
Курдский фактор на весах сирийской войны

Səh. 13

Səh. 11

Enqere ji PYD çî xwest?

Səh. 4

**SEYDA CEGERXWÎN,
 JI XEW RABE**

Səh. 8

**Kongreya Kurdistanê
 nexşeya dilnəxwazan pûç dike**

Səh.11

**Erdogan: Min fermana
 komkujiya Roboskê nedaye**

İlham Əliyev müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə iftar mərasimində iştirak etmişdir

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev iftar mərasimində çıxış etdi.

Müqəddəs Ramazan ayı münasibətilə iftar mərasimində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin çıxışı

- Hörmətli şeyx həzrətləri.
Hörmətli din xadimləri.
Xanımlar və cənablar.
Əziz dostlar.

İlk növbədə, şeyx həzrətləri, mənim haqqımda dediyiniz xoş sözlərə görə sizə minnətdaram. Eyni zamanda, digər çıxışlarda səslənən fikirlərə görə də minnətdarlığımı bildirmək istəyirəm.

Əslində, bu çıxışlar və səslənən bu fikirlər bir daha bizim birliyimizi Azərbaycan cəmiyyətinin birliyini göstərir. Bizim birliyimiz reallıqdır. Müstəqil Azərbaycanın ən böyük sərvətlərindən biri də ondan ibarətdir ki, Azərbaycanda bütün xalqların, bütün dinlərin nümayəndələri rahat, bir ailə kimi yaşayırlar, bütün hüquqlardan istifadə edirlər. Heç vaxt Azərbaycan tarixində dini, milli zəmində ayrı-seçkilik, yaxud da qarşıdurma olmamışdır və əminəm ki, olmayacaqdır.

İctimai-siyasi quruluşdan asılı olmayaraq, bütün dövrlərdə Azərbaycanda yaşayan bütün xalqlar bir yerdə olmuşlar və bugünkü mərasim bunun əyani sübutudur. Əminəm ki, bundan sonra da Azərbaycanda millətlərarası, dinlərarası münasibətlər bu sağlam zəmində inkişaf edəcək və bizim birliyimiz, gücümüz artacaqdır.

Bu gün Azərbaycan güclü dövlətdir və bizim gücümüz təkcə iqtisadi nailiyyətlərlə ölçülmür. Cəmiyyətimizin çox sağlam dayaqları vardır. Bu dayaqlar tarix, dərin mənəviyyət, qarşılıqlı anlaşma, qarşılıqlı dəstək üzərində qurulubdur. Hesab edirəm ki, bizim təcrübəmiz bir nümunə olaraq artıq dünyada öyrənilir. Azərbaycanda vaxtaşırı keçirilən mötəbər beynəlxalq tədbirlər, xüsusilə dini və milli dözümlülükə bağlı olan tədbirlər bir daha bunu göstərir, müxtəlif bölgələrdən, diyarlardan gələn qonaqlar vurğulayırlar ki, Azərbaycanda bu münasibətlər ən yüksək səviyyədə qurulmuşdur. Bizim üçün isə bu, təbiidir. Çünki bu, bizim həyat tərzimizdir, başqa cür ola da bilməz. Ancaq bəzi hallarda başqa ölkələrdə yaşanan olaylara nəzər salaraq görürük ki, heç də hər yerdə belə deyildir. Ona görə bir daha əldə edilmiş bütün bu nailiyyətləri düzgün təhlil edərək deyə bilərik ki, bu, bizim böyük sərvətimizdir, böyük xoşbəxtliyimizdir. Biz bu dəyəri qorumalıyıq və qoruyacağıq. Dövlət öz tərəfindən öz üzərinə düşən vəzifələri icra edir. Çox şadam ki, bütün dini icmalar, dini konfessiyalar da bu sahədə vahid mövqedən çıxış edirlər.

Bugünkü iftar mərasimimiz ənənəvi xarakter daşıyır. Mən artıq onuncu dəfədir ki, Prezident kimi bu mərasimdə iştirak edirəm. Bu ənənəni ulu öndər

Heydər Əliyev və şeyx həzrətləri qoymuşlar. Artıq şeyx həzrətləri dediyi kimi, bu da nadir bir təcrübədir. Çünki Azərbaycanda din-dövlət münasibətlərinin düzgün istiqamətdə inkişafı üçün bu mərasimlər çox lazımdır. Hər bir sahədə olduğu kimi, Ulu Öndərin o cümlədən bu sahədə qoyduğu ənənələr yaşayır, davam edir.

Din-dövlət münasibətlərinin düzgün zəmində qurulması hər bir dövlət, xüsusilə gənc dövlətlər üçün önəmlidir. Xüsusilə tam başqa bir ictimai quruluşda, ateizm şəraitində yaşamış dövlət üçün bu münasibətlər demək olar ki, sıfırdan qurulmalı idi və quruldu da. Əlbəttə ki, bu münasibətlərin düzgün istiqamətdə inkişafı bizim gücümüzü daha da artırdı,

Son 10 il ərzində 140-a yaxın məscid tikilmiş, 80 məscid isə əsaslı təmir edilmişdir. Digər dinlərin dini ocaqları, məbədləri təmir edilir, tikilir, artıq burada deyildi. Yəni, bu sahədə heç bir ayrı-seçkilik yoxdur. Mən tam əminəm ki, insanlarda başqa dinlərə olan hörmət öz dininə hörmətdən başlayır. Bu nadir atmosferi biz düzgün qiymətləndirməliyik, qorumalıyıq, eyni zamanda, dünyada təbliğ etməliyik. Azərbaycan haqqında dolğun məlumatları dünya ictimaiyyətinə çatdırmalıyıq.

Deyə bilərəm ki, son illər ərzində Azərbaycan ilə bağlı olan reallıqlar dünya ictimaiyyətinə çatdırılır. Dünyada Azərbaycan ilə bağlı olan fikirlər müsbətdir. Bizim beynəlxalq nüfuzumuz artır. Əgər belə olmasaydı,

Azərbaycanda mövcud olmuşdur. Yeni, bu, bizim normal həyat tərzimizdir, başqa cür ola da bilməz. Ona görə Azərbaycanda bu mövzu ilə bağlı keçirilən mötəbər tədbirlər təbiidir. Azərbaycanda şeyx həzrətlərinin təşəbbüsü ilə bir neçə il bundan əvvəl dünya dinlərinin liderlərinin zirvə görüşü keçirilmişdir. Humanitar forumlar keçirilir. İkinci dəfə Beynəlxalq Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun keçirilməsi də çox əlamətdar hadisə idi. Çünki bu, artıq yeni ənənəyə çevrilmişdir. Bu tədbirlərin keçirilməsi və açıq fikir mübadiləsinin aparılması özlüyündə müsbət haldır. Çünki ilk növbədə Azərbaycanın təmsilində dinlərarası, millətlərarası münasibətlərin necə uğurla tənzimlənməsini hər kəs müşahidə edə bilər. Eyni

Siyasi proseslərin gedişatında bizim böyük rolumuz, təsir imkanlarımız vardır. Eyni zamanda, Azərbaycan bu gün humanitar sahədə də bölgənin mərkəzidir. Xüsusilə, dinlərarası münasibətlərin qurulması ilə əlaqədar bizim təcrübəmiz çox müsbətdir.

"Bakı prosesi" haqqında şeyx həzrətləri öz çıxışında söylədi. Bu da Bakıda baş vermiş hadisədir. Bu proses 2008-ci ildə başlamışdır. İlk dəfə olaraq İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Avropa Şurasına üzv olan ölkələrin nazirləri bir araya gəldilər və birgə sənəd qəbul edildi. Ondan sonra müxtəlif tədbirlər keçirilmişdir. Əlbəttə ki, Azərbaycanın nadir, siyasi imkanları da bu prosesin Bakıda həyata keçirilməsinə xidmət etmişdir. Çünki biz həm İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının, həm də Avropa Şurasının üzvüyük. Hər iki təşkilatda çox fəaliyyət və dinlərarası, mədəniyyətlərarası, qitələrarası körpü rolunu oynayırıq. Ancaq bu coğrafi vəziyyət əgər ciddi siyasət olmasa əlbəttə ki, çox böyük əhəmiyyətə malik deyildir. İş burasındadır ki, Azərbaycanda reallaşan böyük layihələr, energetika, nəqliyyat, infrastruktur sahələrində reallaşan layihələr, humanitar sahədə reallaşan təşəbbüslər Azərbaycanı bu bölgənin mərkəzinə çevirmişdir. Bu, böyük şərəfdir, eyni zamanda, böyük məsuliyyətdir. Çünki artıq dediyim bu məsələlərlə bağlı Azərbaycanın mövqeyindən, yanaşmasından və addımlarından çox şey asılıdır. Biz bu məsuliyyətə hazırıq, bunu öz üzərimizə götürmüşük və əminəm ki, bu məsuliyyəti böyük şərəflə aparacağıq.

Əziz dostlar, bu müqəddəs Ramazan ayında görüşməyimizi mən bir daha qeyd etmək istəyirəm. Bu ənənə yaşamalılardır və yaşayacaqdır. Bu ənənənin yaşadılması üçün hər bir Azərbaycan vətəndaşı öz səylərini qoymalıdır və biz cəmiyyətdə formalaşmış çox gözəl ab-havanı qorumalıyıq, müstəqil inkişafımızı təmin etməliyik. Biz müstəqilliyin üstünlüklərini görürük. Bugünkü mərasim və bu mövzu ilə bağlı burada səslənən fikirlər bir daha müstəqilliyin üstünlüyünü təsdiqləyir.

Çünki müstəqilliyə qədər olan dövrə belə mərasimlərdən söhbət gedə bilməzdi.

Biz öz dini bayramlarımızı evlərdə, yaxınların əhatəsində qeyd edirdik. Bu gün bizim dini bayramlarımız dövlət səviyyəsində qeyd edilir.

Ramazan bayramı, Qurban bayramı, əsrlər boyu yaşatdığımız, üreyimizdə saxladığımız Novruz bayramı bizim böyük sərvətimizdir, Azərbaycan xalqının böyük sərvətidir.

Qarşıdan gələn bayram münasibətilə sizi, bütün Azərbaycan xalqını və dünya müsəlmanlarını təbrik etmək istəyirəm, hər birinizə uğurlar, cənaətligi arzulayıram. Sağ olun. **president.az**

cəmiyyətdə mövcud olan sağlam ab-havanı və gələcək üçün gözəl imkanları yaratdı.

Azərbaycan çoxmillətli, çox-konfessiyalı dövlətdir. Bu, bizim böyük sərvətimizdir. Biz bu sərvəti qoruyuruq və qoruyacağıq.

Ulu öndər Heydər Əliyevin bu sahədəki təşəbbüsləri xalq tərəfindən, dindarlar tərəfindən yüksək qiymətləndirilmişdir.

Şeyx həzrətlərinin fəaliyyətini xüsusilə vurğulamaq istəyirəm. Şeyx həzrətlərinin Azərbaycanda, Qafqazda çox böyük hörməti vardır. Mən Şimali Qafqaz respublikalarının müftiləri ilə vaxtaşırı görüşlər əsnasında bir daha görürəm ki, şeyx həzrətlərinə nə qədər böyük inam və hörmət vardır. Şeyx həzrətləri nəinki Qafqazda, MDB məkanında tanınmış dini liderdir. Təsədüfi deyil ki, o, MDB Dinlərarası Əlaqələndirmə Şurasına həmsədrlik edir. Dünya miqyasında, bizim bölgədə şeyx həzrətlərinin fəaliyyəti çox uğurludur və dövlətimizin maraqlarını təmin edir.

Bax bu nadir vəziyyət bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan düzgün istiqamətdə inkişaf edir. Azərbaycanda hər bir istiqamət üzrə düşünülmüş siyasət vardır. Hər bir məsələ ilə bağlı konkret yanaşma mexanizmləri, yanaşma prinsipləri vardır, o cümlədən ictimai proseslərlə, dini siyasətlə bağlı.

Təsədüfi deyildir ki, müstəqillik dövründə Azərbaycanda 2 minə yaxın məscid tikilmişdir.

dünya birliyi bizə böyük etibar göstərmişdir. BMT Təhlükəsizlik Şurasına üzv seçməzdi. 155 ölkə bizə inandı, bizi dəstəklədi. Bu, beynəlxalq aləmin mütləq əksəriyyəti deməkdir.

Əlbəttə, əminəm ki, gələcəkdə də Azərbaycanda bütün ictimai proseslər, o cümlədən dini siyasət düzgün istiqamətdə inkişaf edəcəkdir. Biz elə etməliyik ki, bizdən sonra gələn nəsillər də milli ruhda, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə alsın. Milli mənəvi dəyərlər gələcək nəsillər üçün əsas olmalıdır. Çünki dövlətimiz milli dəyərlər üzərində qurulubdur.

Biz müstəqil, demokratik dövlətlik, dünyəvi ölkəyik. Eyni zamanda, bizim dövlətimiz çox güclü əsaslar, ənənələr, milli dəyərlər üzərində qurulubdur. Bu dəyərlər bizi xalq kimi qoruyub saxlaya bildi əsrlər boyu. Biz başqa dövlətlərin tərkibində yaşamışıq. Bu dəyərlər - öz dini bayramlarımıza olan münasibət, öz adət-ənənələrimizə olan hörmət, bütün bu amillər nəsildən-nəslə keçməli və davam etməlidir. Mən çox şadam ki, bizim gənclərimiz də milli ruhda, vətənpərvərlik ruhunda tərbiyə alırlar.

Vətən sevgisi hər bir insan üçün, xüsusilə gənclər üçün əsas olmalıdır.

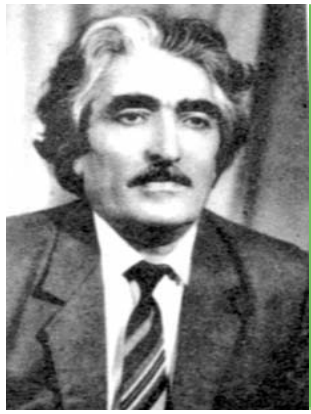
Burada qeyd edildiyi kimi, Azərbaycanda multikulturalizmlə bağlı keçirilən tədbirlər artıq dünyanın diqqətini cəlb etdi.

Multikulturalizm anlayışı nisbətən yeni anlayışdır. Ancaq bu anlayışın mahiyyəti əsrlər boyu

zamanda, bu forumlarda açıq şəkildə aparılan fikir mübadiləsi insanları birləşdirir, yaxınlaşdırır. Bəzi hallarda mövcud olan anlaşmazlıqları da aradan götürür. Eyni zamanda, göstərir ki, bütün xalqlar, bütün dinlər birlikdə yaşaya bilər. Əgər radikalizmə yol verilməsə, əgər radikalizmin qarşısı alınarsa, əgər diskriminasiya, ksenofobiya, islamofobiya, rasizm, faşizm kimi XXI əsr üçün məqbul olmayan anlayışlar aradan götürülsə və əgər dünya siyasətçiləri bu məsələlərlə bağlı öz qəti mövqeyini ortaya qoyarlarsa qısa müddət ərzində bu sahədə sağlamlaşma gedə bilər.

Ancaq əfsuslar olsun ki, bəzi hallarda biz bunun əksini görürük. Görürük ki, bəzi hallarda daha çox ayrı-seçkiliyə rəvac verilir. Milli, dini zəmin üzərində qərarlar qəbul edilir. Bəzi xalqlar diskriminasiyaya məruz qalırlar. Multikulturalizmlə bağlı fikirlər səslənir ki, multikulturalizm iflasa uğradı. Multikulturalizmin gələcəyi yoxdur. Bu, çox zərərli fikirlərdir. Mən bu barədə bir neçə dəfə fikirlərimi bildirmişəm və bir daha demək istəyirəm ki, multikulturalizmin dünyada çox müsbət təcrübəsi, müsbət əlamətləri, ünvanları vardır. Onların biri də Azərbaycandır. Biz Azərbaycanın təmsilində bu münasibətlərin necə düzgün həll edilməsini görə bilirik. Ona görə gələcəkdə də Azərbaycanda bu kimi forumlar keçiriləcəkdir.

Azərbaycan bu gün bölgənin iqtisadi mərkəzinə çevrilmişdir.

**Hüseyin
Kürdoğlu**

DOST OLMAZ ERMƏNİDƏN

Əzəl başdan günahkar özümüzük, qeyri yox,
Duymadıq ki, xainin qılığı var, mehri yox.
Gözümüzün yağını yedirtsek də, xeyri yox,
Öz kökündən bitər ot, yenə həməndir, həməndir,
Dost olmaz erməniden!

Gizli qəbir qazırmış bizə bu gor qonşumuz,
İnanmadıq felinə qurduqca tor qonşumuz.
Kəsdiyi duz-çörəyə, ocağa kor qonşumuz,
Əkdüyümüz şumlara səpirmiş zəhərli dən,
Dost olmaz erməniden!

Qafasında min ilin xəyanət qurdu varmış,
Bir damcı küduretin dənizcə ardi varmış,
İçində ilan kimi qıvrılan dərdi varmış,
Hayk imiş ifritənin əmcəyindən süd əməndir,
Dost olmaz erməniden!

Yurd-yuva dağıdanın yurdu tar-mar gerek,
Havalanan başlara geniş dünya dar gerek.

Qonşu quduz olanda ortadan hasar gerek,
Babalar dediyini nə tez unutmuşam mən:
Dost olmaz erməniden!

Köpəklər kölgəsində şirə dönər tulalar,
Təkbətək meydanında quyruğunu bulalar.
Qəhmər çıxanı çoxdur, olanları malalar,
Nifaq toxumlarını hey cücərdi yenidən,
Dost olmaz erməniden!

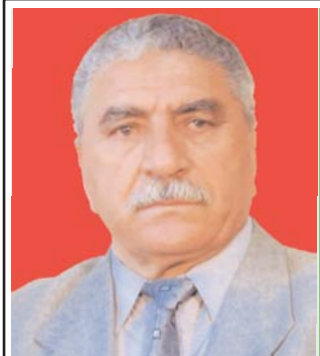
Axçı-harsun gətirib nəslimizə caladıq,
Qızıl gülü soldurub, qaratıkan saladıq.
Axırda güllələndik, qanımızı yaladıq,
Bu söz ata sözüdür bir az dərin düşünsən:
Dost olmaz erməniden!

Girəvə düşən kimi ədavəti körüklər,
Yurdumuzun daşına, torpağına yeriklər.
Bayquşdur, öz nəslini qaranlığa sürüklər,
Diz çöksün qarşımızda gerek boynunda kəfən,
Dost olmaz erməniden!

Yamanlıq taxta çıxıb, yaxşısı da yamandır,
Qanan da qanmazlaşmış, başı-beyni dumandır.
Nəbi nəslini, düşməne fürsət vermə, amandır,
Əsirgəmə gülləni, hünərinə min əhsən,
Dost olmaz erməniden!

İblis ürəyindədir, mələk donu geysə də,
Milyon kərə and içib, başına daş döysə də,
Öz kökünə, zatına tūpürsə də, söysə də,
Daha bir də inanma, ulu xalq, ulu Vətən!
Bil ki, qan düşmənidir, bil ki, can düşmənidir,
Dost olmaz erməniden!

10.04.92

**Bariyə
Bala**

NEYARÊ HAR!

Bese, bese, îdî axam pêpez meke,
Gul-sosinê meheçqîne, îsaf bike.
Koşk-bircêd min cî raneke, mehedmîne,
Çem û kanyê me xov meke, memiçqîne.
Ewa axa tew şerefa dayka mine,
Her yek gulek şehîdekî gelê mine.
Ew koşk û birc, kevn dîroka gelê minin,
Ew çem-kanî, herd bistanê dayka minin.
Ji dest-piyêd serokêd min qeyda veke,
Kan û xezne milkê minin, talan meke.
Lawê Kurda tew mîrxas in, pê nikarî,
Tu xayînî, xapxapokî, bê îtbarî.
Namûs, xîret boy te tune, îdî here,
Tew axa min tiverike, lê megere.
Tu xwînrejî, qetilkarê gelê minî,
Bê kok-eslî, deydarê heqê minî.
Xewa giran îdî zû da ez rabûme,
Min heqê xwe naskirîye, serwext bûme.
Zef dijware, îdî tu min bixapînî,
Bikî kole, ber derê xwe bigerînî.
Îdî here, ez te vira qet nebînim,
Cara îcar ezê ruhê te bistînim.
Bê şerefo, ji ku hatî, hetanî ku,
Dinya zane, pêş dîrokê rûşê tu.
Biteyîse, zû dîrkeve, here ji vira,
Pêşiya gotîye: "Gurê gerik, nabe bira".

WELAT

Him dinalim, him dizêrim, dîrî, Welat,
Dil hejarim, tengezarim, nûrî, Welat,
Tirs û xofim, sirûk pême, tune bawer,
Jan giranim, tu melhema minî, Welat...

Xerîb warim, hêlîn sarim, Kurdim, Welat,
Hesretkêşim, te nabînim, derim, Welat,
Zelûl xemim, xalî nabin çav ji hêra,
Stûna dilî, bext-mirazê minî, Welat...
Per û baskî, xemil-rewşî, timê, Welat,
Qudûm-qamî, şewq û şamî, min ra, Welat,
Bêy te îdî ez bedhalim, nema tawet,
Zîyaretî, tiverikî, boy min, Welat...

SEYDA CEGERXWÎN, JÎ XEW RABE

Rewayî azabûna Kurdîstana Îraqêye federal dikim.
Seydayê min, ji xew rabe, mizgîn heye,
Qurna bîstûyekê – qurna me Kurdaye.
Başûrê kal ro derketye, naçe ava,
Bûz helyaye, beşer ketiye dev û lêva.
Hîva hilî naxwaze ji cî bileqe,
Stêrkên şeveq eşqa bûne rêz-xeleqe.
Zindanên sar, hepsên tarî hedimîne,
Xasbaxçên ter, dibistana hîm danîne.
Qeyd û zincîr hûrxas bûne, tev helyane,
Sêfil-sêwî bûne xweyê mal-milkane.
Çem û kanî zelal bûne dixulxulin,
Dayîk-xuşka avîtine jan û kulin.
Gul-sosina xemil daye sînge çîya,
Qîrîn-qûjîn îdî nayê ji deşt-gelîya.
Mûsîqayê parek welat hingavtîye,
Xêr û xeznê ser axa me per vedaye.
Lawê Kurda komkar bûne bê şert, şîrût,
Her çar para bikine yek, hildin hidûd.
Îdî şa be, dinya kevin merûm bûye,
Xwedê îcar bûye dostê me Kurdaye.
Xwînrejêd me îdî zanin ku kîne em,
Lawê Qazî, lawê Berzan, kardûxin em.
Misto, Seddam, hêsrên şewat dibarînin,
Pêş cihanê rezîl bûne, cî nabînin.
Lawên Kurda avîtine xewa giran,
Xwînreja ra îdî nadin fîrsed, eman.
Seyda, dinya pêpelîke, jor û jêre,
Bok-berana timê hîştîye şuxlê xêre.
Seydayê min, bese razêy, ji xew rabe,
Cejna gelê xwe pîroz ke, tev me şa be.
Kal û bava berê-berda wa gotîye,
«Her şevêkê, sibeke wê ronik heyê».

**Nəriman
Əyyub**

KÖVRƏLDİM

Sən ey Qoz ağacı, Ərik ağacı,
Əncir ağacıyla olmusuz bacı.
Salam gətirmişəm Bakıdan sizə,
Qonşunuz Gilas da deyildi taze.
Nə zaman əkmışəm çıxıb yadımdan,
İndi tək qalmışız, edirsiz aman.
Yoxdur gündəlikdə suvaran sizi,
Böcəklər bürüyüb gövdələrinizi.
Fikirli dayanıb cüt Tut ağacı,
Heyva da gözəldi, Nar meyvə tacı.
Sizləri əkmışəm cavan yaşımda,
O vaxt qapqaraydı saçım başımda.
Gündüzlər gedərdim işə gündəlik,
Nə qəder işləsəm, olmurdu ləlik.
Burada var idi Qara Gavalı,
Yanında əkmışdim Sarı Albalı.
Onlardan qalmayıb bircə nişana,
Görünür, susuz qalıb gəliblər cana.
Bağışlayın mənə, gələ bilmirəm,
Sizinlə dərdimi bölə bilmirəm.
Yaman dəyişibdir indiki zaman,
İşsiz yaşamağa qalmayıb güman.
Yoxdur kəndimizdə bircə iş yeri,
Şəhər işlərinə sahibdir Meri.
İndi əlac qalıb təkə Allaha,
Güman da qalmayıb gələn sabaha.
Kəndimə gəlmişəm, qəlbim pərişan,
Gördüyüm işlərdən qalmayıb nişan.
Dəyişib bağçamızı, solğun görünür,
Üzümün budağı yerlə sürünür.
Kövrəldim, yaşardı bu kövrək gözüm,
Belə vəziyyətə çətin ki dözüüm.
Əllərimi açdım olan göylərə,
Buludlar ağlasa verər səmərə,
Bircə Allahıma ümidim qalıb,
Heyif, Nəriman Əyyub artıq qocalıb.
10.03.2011.

İNAMIM AZALIB

Əfrazun toyundakı duyğularım

İnamım azalıb qadîr Allaha,
Pisə yaxşı, yaxşıya pislik edir.
Heç nəyə inamım qalmayıb daha,
Yaxşı adamlara pisliklər nədir?

Zavallı Zakir də bütün ömrünü,
Həsər etdi cüt bacı, dörd qardaşına,
Bütün həyatının çətin gününü,
Qıydıqca onlara, qıydı yaşına.

Niyə pislik etdi Allahım ona?
Qoymadı yaşasın istədiyi tək.

Baxıram üzünə mən yana-yana,
Yalvardım Allaha, pislikdən əl çək.

Əfraz bacım vaxtsız köçdü dünyadan,
Yeddi övlad qaldı yetim anadan.
Uşaq yetim qalır ancaq anadan,
Ata eşqə düşdü nə gizlət, nə dan.

O yığdı başına qardaş-bacını,
Tikdirdi onlara hərəyə bir ev.
O çəkdi hamıdan ağrı-acını,
Əsmərə söylədi-hamımızı sev.

İnsafən Əsmər də bir ana kimi,
Doğma həyatını həsr etdi təmiz.
Atası evləndi yeni bəy kimi,
Törəndi cüt övlad yenidən Əziz.

Əfrazun toyudur, Zakirdir qəmgin,
Ürəyindən keçir nələr, ay nələr.
Kömək eyləməyir nə Quran, nə din,
Xəyalımdan keçir qəmli kölgələr.

Sən saydığın say, fələk nə sayır,
Bilmirsən əbədi o həqiqəti,
Ev-eşiyi gözəl, bütün çöl-bayır,
Heç birində qüsur qoymayıb qəti.

Əsmər, söyləyirdin dördcə yüz nəfər
Gələcək, bəs hanı həmin insanlar,
Kənddən onca adam, et kəsən Cəfər,
İnsan dəyişibdir, yox utananlar.

Düzmüsən süfrəyə neçə cür yemək,
Şərabların sayı onlardan bəter.
«Təbiət» sarayı yaranır tək-tək,
Ay Əsmər, yeməklər hamıya yeter.

Kor olsun fələyin görün gözləri,
Zakiri bu günə saldı nə üçün?
Qeyrətli insanın getmir dizləri,
Baxdıqca dərd çəkir o için-için.

Qəhrəman qeyrəti olan bir insan,
Nələr yaratmadı, nələr etmədi.
Cəfəkeş doğulmuş ilkin anadan,
Heyif, axıradək elə getmədi.

Neçə yaxınlara o çörək verdi,
Onlara çox qıydı öz zəhmətini,
Yaxınlar bilmədi O nələr gördü,
Gənclikdən götürdü olan çətinini.

Bəzi yaxınlar da yaxşılıqları,
Unutdular tezce, həmin cılızlar.
Həmin o nadanlar oldu cır arı,
Qeyrəti olmayan eyləmədi ar.

Bütün əzabları sən çəkdi, Zakir,
Budurmu sonuncu mükafatınız?
Gözəl bağçalar da sən əkdin, Zakir,
İki oğlun oldu, bircə gözəl qız.

Arazın, Mahirin, Əfrazun yanırı,
Sənin bu ələcsiz olan halına.
Nəriman Əyyub da baxıb odlanırı,
Həvəsi yox, milyon çalğı çalına.
14.11.2010.

**Tariyel
Cəlil**

DE NECƏ SİLİM

Bir şam kimi həsrətdən əridim,
Axdım varlaqlara süzüldüm gülüm.
Qələmim qan qusur ağ kağızlara,
Sözde tapa bilmir ağızımda dilim,
De səni qəlbimdən, de necə silim?

Elə bələnmisən varlığımıza sən,
Kaş bunu anlayıb bir bilə bilsən.
Lal qalan baxışda danışan dilsən,
Mən necə danışım, mən necə dinim?
De səni qəlbimdən, de necə silim?

Səni sevməyəydim, sevməyəydim kaş,
Alın qırıxmazdı, çatılmazdı qaş,
Gözdən süzülməzdi dərya qəder yaş,
Axıb dəryalara qarışıb selim,
De səni qəlbimdən, de necə silim?

Cəlilin gümanı, harayı sən sən,
Yıxılmış dünyamın sarayı sən sən.
Ömrümün ilk ayı, son ayı sən sən,
Sənsiz bu dünyada de necə qalım?
De səni qəlbimdən, de necə silim?

YANAR GÜLÜM

O gözlərin, alovundan
Daşda dözməz, yanar gülüm.
Bircə anlıq belə baxsan,
Qan bədəndə donar gülüm.

Salma mənə dildən-dilə,
Baxma belə, dönüm külə.
Sən səməyə baxsan elə,
Günəş göydə sönər gülüm.

Göylər titrər baxışından,
Dərya daşar yağışından,
Şimşək çaxar çaxışından,
Bulud yerə yenər gülüm.

Nolar, belə baxma birdə,
Qoyma mənə, qoyma sirdə.
Belə sinmaq olmaz Kürdə,
Millet mənə qınar gülüm.

Baxışından Küskün ölsə,
Haq dünyaya dərdlə dönsə.
Bunu Uca Tanrı bilsə,
Səni cəllad sanar gülüm.

İmralı'daki görüş yasağının iki yılı geride bıraktığını belirten Öcalan'ın avukatlarından Rezan Sarıca, İmralı'da hukuk sisteminin uygulanmadığını kaydetti. ÇHD Genel Başkan Yardımcısı, Münip Ermiş de devletin İmralı'da kendi kanunlarını çiğneyerek, suç işlediğini vurguladı.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın avukatlarıyla görüş yasağı ikinci yılını doldurdu. Öcalan'ın avukatlarından Rezan Sarıca, İmralı'da son iki yılda hukukun tamamen rafa kaldırıldığını belirtti. ÇHD Genel Başkan Yardımcısı Münip Ermiş de, "İmralı Cezaevi tamamen kapatılmalıdır" dedi.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın avukatlarıyla görüşmesi 27 Temmuz'da ikinci yılını dolduruyor. Bu süre zarfında avukatların İmralı'ya gitme ve müvekilleri Öcalan ile görüşme talepleri "gemi bozuk", "hava muhalefeti" gibi gerekçelerle engellendi. Reddedilen başvuru sayısı 205'i buldu. Avukatların "yasal hakkımızı kullanmamıza izin verilmiyor" diyerek Başbakan, Adalet Bakanı ve İmralı Cezaevi Müdürü hakkında yaptıkları suç duyuruları da sonuçsuz kaldı.

Sarıca: Temel haklar hiçe sayıldı

Asrın Hukuk Bürosu'ndan, Öcalan'ın avukatlarından Rezan Sarıca, AKP hükümetinin İmralı tarihinin en ağır tecridini uyguladığını belirtti. İki yıl içerisinde Öcalan ile ilgili bütün gerçeklerin gizlenerek, tersyüz edildiğini belirten Sarıca, "AKP yetkilileri bu ağırlaştırılmış tecridi örtbas etmek için ellerinden geleni yaptılar; hukuku bile oyduklar. Halkı aldattılar; en ağır politikaları uyguladılar. Bir hükümlünün en temel hakları hiçe sayıldı" diyerek, aynı zamanda ailelerin

görüşme başvurularına olumlu yanıt verilerek de, 'tecrit yok' izlenimi yaratılmak istendiğini vurguladı.

Avukat Sarıca, şöyle konuştu: "Sayın Öcalan'ın savunma, haberleşme hakkı 27 Temmuz

2011'den beri iyice elinden alındı. Türkiye'nin hukuk devleti olmadığı bu pratikle görüldü. İmralı'da hukuk rafa kaldırılmıştır. Hakim devlet ilkesi uygulanmıştır. Bu kadar anti demokratik, ahlaki olmayan rejim Sayın Öcalan için oluşturulmuştur. Ancak kendisi tarihin en derin direnişlerinden birini gerçekleştirdi. Hiçbir baskıyı, şantajı kabul etmedi. Tarihi rollerinden birini oynadı ve bugün hükümeti, devleti demokratik çözüm sürecine çekti."

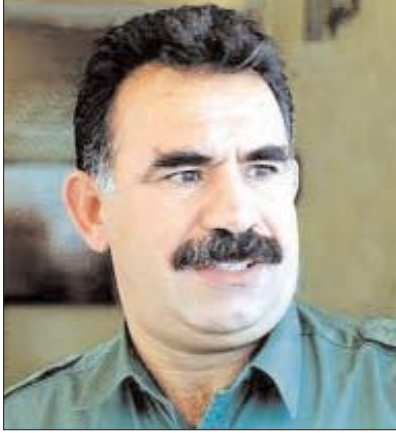
İmralı'da hukuk sistemi uygulanmıyor

AKP Genel Başkan Yardımcısı Hüseyin Çelik'in, Öcalan'ın davalarının önemsiz olduğunu ve bu nedenle avukat görüşü yapmasına gerek olmadığını söylediğini hatırlatan Avukat Sarıca, "Sayın Öcalan'ın Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'nde (AİHM) yer alan davaları, neredeyse Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) bütün haklarının ihlalini içeriyor. Bu davalar yaşam hakkı ihlali, adil yargılanma, özel ve aile hayatına saygı hakkı, işkence, güvenlik, özgürlük gibi başlıkları içeriyor. Demek ki AKP Avrupa demokrasisine böyle yaklaşıyor" dedi.

Avukat Sarıca, hükümet yetkililerinin Öcalan'ın avukatlarla görüşmek istemediği şeklindeki beyanlarına da dikkat çekerek, ekledi: "Sayın Öcalan Türkiye hukukuna bile aykırı olan avukat görüşme şekillerini; kayıt altına

alınmasını, yetkisiz insanların görüşme sırasında bulunmasını protesto ediyordu. Şimdi görüştüğü heyetlere de avukatlarla görüşmek istediğini söyledi. Madem istemiyordu, şimdi istiyor! Buna rağmen engelleme devam

ediyor." İmralı'da hukuk sisteminin uygulanmadığına dikkat çeken Avukat Sarıca, gerçek

hukuktan, demokrasiden bahsediyorsa özel İmralı tecrit sisteminin tamamen ortadan kaldırılması gerektiğini belirtti.

Tecrit kayıplara yol açtı

Öcalan'ın avukatlarından Rezan Sarıca, İmralı'da ikinci yılını dolduran görüş yasağının önemli kayıplara yol açtığını da ifade etti. Öcalan'ın davalarının, başvurularının birçoğunu artık Öcalan ile görüşmeden yapmak zorunda kaldıklarını anlatan Avukat Sarıca, "En önemlisi Türkiye demokrasisi açısından son iki yılda çok şey kaybedilmiş oldu. Kaldı ki çözüm süreci de, bunun, tecridin ne kadar yanlış olduğunu gözler önüne seriyor. Ama hükümet hiçbir şekilde başarıya ulaşamadı ve Sayın Öcalan onurlu direnişini sürdürdü" diye konuştu.

Basınla buluşma talebi

Öcalan'ın son mesajındaki "basın mensuplarıyla buluşma" talebine de değinen Avukat Sarıca, bunun hukuk çerçevesinde bir talep olduğunu kaydederek, hükümetin bunun mümkün

olmadığı yönündeki açıklamalarına tepki gösterdi. Sarıca, "Tutuklu ve hükümlülerin ziyaretleriyle ilgili yönetmeliğin 26. maddesinde -heyetlerin ziyareti başlığını taşıyor- görsel basın tutuklularla görüşmesinin Adalet Bakanlığı'na bağlı olduğu belirtiliyor. Görsel basın Adalet Bakanının izniyle görüşebilir. Hukuk da buna müsait. Ama Bülent Arınç, AKP yetkilileri tamamen kamuoyunu aldatmaya dönük açıklamalar yapıyor. İmralı'da hangi hukuku uygulamışsın ki, şimdi bunu söylüyorsun" değerlendirmesinde bulundu. Bu talebin kesinlikle kabul edilmesi gerektiğini belirten Sarıca, bu talebin demokratik çözüm sürecindeki samimiyetin de bir gereği olduğunu ifade etti.

Avukat Sarıca son olarak, "Derhal avukat görüş yasağının kaldırılmasını; Sayın Öcalan ile görüşmeyi istiyoruz. Buna son verilmeli" dedi.

Ermiş: Devlet suç işliyor

Çağdaş Hukukçular Derneği Genel Başkan Yardımcısı, Münip Ermiş de, Kürt Halk Önderi Öcalan'ın avukatlarla görüştürülmemesine tepki gösterdi. İki yıl süren tecridin yanı sıra Öcalan'ın avukatlarının da tutuklandığına dikkat çeken Avukat Ermiş, "2575 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun 59. maddesine göre hükümlünün avukat görüşmesinin sınırlandırılmasının hiçbir şekilde mümkün

değildir" dedi. Öcalan'ın avukat görüşünün engellenmesinin Türk hukukuna göre açıkça suç olduğuna işaret eden Ermiş, "Bu emri veren kim olursa olsun aynı şekilde sorumluluk altındadır. Üstelik hukukun tartışılacak hiçbir tarafı da yoktur. Kanun açıkça 'hükümlünün avukat görüşünü kimse engelleyemez' demektir" diye konuştu. Başbakan Erdoğan'ın tecritle ilgili olarak "ben böyle karar verdim" anlamına gelen açıklamalarla sorumluluğu üzerine aldığı kaydeden Avukat Ermiş, ekledi: "Hukukun genel kuralıdır; konusu suç teşkil eden bir eylemin emri veren de ceza sorumluluğu altındadır. Bu emri yerine getiren de sorumluluk altındadır. Başta Başbakan olmak üzere, Adalet Bakanı ve İmralı Cezaevi yönetimi suç işlemektedir."

İletişim koşulları sağlanmalı

Hükümete hukukçular olarak bu suçu işlemekten vazgeçme çağrısında bulunan Avukat Ermiş, şunları ifade etti: "Çözüm sürecini sadece avukat görüşü açısından değil; genel siyasal durum üzerinden ele almalı. Benim görüşüm, tecrit koşullarının kaldırılması için İmralı Cezaevi'nin kapatılmasıdır. Diğer taraftan 30 yıldır silahlı çatışmayla devam eden köklü bir sorunu çözme gibi bir iraden varsa, muhatap aldığını ifade ettiğin siyasal önderin dışarıyla olan ilişkilerini en sağlıklı bir şekilde yürütmesi için koşulları sağlaman gerekir. Bu işin başka bir yolu yok. Ayda bir veya iki sefer yapılacak cezaevi görüşüyle bu işin çözülmesi mümkün değildir. Gerekirse Öcalan'ın dışarıyla 24 saat iletişimini açık tutman gerekir."

**ALİ BARIŞ KURT/
ANF/İSTANBUL**

Türk devlet yetkilileriyle 2 gün boyunca temaslarda bulunan PYD Eşbaşkanı Salih Müslim, görüşmelerin olumlu geçtiğini ve devam edeceğini açıkladı.

Yeni Suriye yönetimi için geçişte Türk devletinin Kürt Yüksek Konseyi'ni kabul etmediğini hatırlatan Müslim, görüşmeler olumlu giderse "bir çeşit koordinasyon veya katılma meselesi söz konusu olabilir" dedi. Türk Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu'nun daveti üzerine 25 Temmuz'da İstanbul'a giden PYD Eşbaşkanı Salih Müslim, 2 gün boyunca yürüttüğü temaslara ayrıntılarını Dicle Haber Ajansı'na anlattı.

Daha önce devlet yetkilileri ile dolaylı görüşmeler gerçekleştirdiklerini dile getiren Müslim, bu ziyaretle birlikte ilk defa Türk devlet yetkilileri ile yüz yüze bir görüşme gerçekleştirdiklerini söyledi. Görüşmelerini Dışişleri Bakanlığı'nın üst düzey yetkilileri ile gerçekleştirdiğini ve Dışişleri Bakanı Davutoğlu ile görüşmediğini belirten Müslim, "Türkiye'ye Dış İşleri Bakanlığı'nın daveti üzerine dün geldim. Daha önce de dolaylı görüşmelerimiz olmuştu. Türk yetkililerle ancak yüz yüze bir görüşmeyi daha uygun bulduk. Bugün (dün) yüz yüze Dışişleri yetkilileri ile görüşmelerimiz oldu. Görüşmelerimiz iyi ve olumluydu. Biliyorsunuz Türkiye, Suriye ile 9 yüz

Müslim: Görüşmelerimiz devam edecek

kilometreden fazla sınır boyuna sahip. Bu sınırın üzerinde iki tarafta da Kürtler var. Bu sebeple sınırda meydana gelen ve Suriye'de meydana gelen olay-

lar birinci dereceden Türkiye'yi ilgilendiriyor. Muhakkak bir diyalogun olması gerekiyor. Yanlış anlaşmaların olmaması için görüşme gerekiyor" diye konuştu.

'BİR YÜRÜTMENİN OLMASI GEREKİYOR'

Roja'da geçici bir yönetimin oluşması konusunun da tartışıldığını dile getiren Müslim şunları söyledi:

"Son dönemde biliyorsunuz iki konu çok önemliydi. Birincisi sivil yerel yönetimler geçici yönetimler diye bir durum vardı ve tartışılıyor Rojava'da. Bizim için bu önemliydi. Baktık bazıları bunu çok abarttı. Gerçekten böyle değildi. Yani şu bakımdan; bazıları 'İşte bölünüyor, özerk yönetim ilan edilecek' diye bir

söylem oluşturdu. Halbuki böyle bir durum yok. Rojava'da halkın kendi bölgelerinde denetimi ele geçirmesinin üzerinden bir yıl geçti. Bu tecrübeden anladık ki; artık bir yürütmenin olması gerekiyor. Geçici olarak da olsa bir yürütmenin olması gerekiyor. Bir düzenin oluşması gerekiyor; hem gıda bakımından hem ihtiyaçlar bakımından yani toplumun her yönlü ihtiyaçları bakımından bunun olması gerekiyordu. Bunun için biz bir düşünce ortaya attık. Bütün oluşumların, herkesin yer alabileceği Kürtlerin, Türkmenlerin, Arapların içinde yer alabileceği siyasi bir çözüm buluncaya kadar bir geçici bir yönetim kurulması fikriydi. Bunu anlattık görüşmelerimizde."

TÜRKİYE YARDIM SÖZÜ VERDİ

Görüşmelerde karşılıklı bir anlayış olduğunu vurgulayan Müslim, "Türk yetkililer 'bu sizin hakkınızdır' dediler. Biliyorsunuz sınırda çatışmalardan kaynaklı halkımız çok perişan bir durumdadır. Şimdi söz de verildi. Türkiye halkımıza her bakımdan yardım edecek. Yani insani yardımda bulunacak. Bu da iyi oldu. Zaten bizim oradaki sınır güvenliği Türkiye'nin de güvenliği oluyor" değerlendirmesinde

bulundu.

GÖRÜŞMELER DEVAM EDECEK

Görüşmelerde Kürt Yüksek Konseyi konusunun da gündeme geldiğini aktaran Müslim, "Görüşmelerde başka konularda vardı tabii. Koalisyon konusu da vardı. Kürtler geçen dönemde çeşitli yerlerde yer almamıştı. Kürt Yüksek Konseyi yer almamızı kabul etmemişti. Yeni yönetim geldi. Yeni seçimler oldu. Yani koalisyonda yeni bir oluşum var. Bunun için de biz tekrara görüş alışverişinde bulunacağız. Bakalım burada da bir şeyler yapabilirsek iyi bir gelişmedir. Bir çeşit koordinasyon veya katılma meselesi söz konusu olabilir. Bunların hepsini tartıştık ve gerçekten de çok iyi oldu gelişimiz. Bir de söz verdik, arada sırada böyle görüşmelerimiz olacağına dair. Bu ilk oldu ama son olmayacak. Bizim Ankara'ya ve İstanbul'a geliş gidişlerimiz olabilir" diye konuştu.

'BENİM BURADA OLMAM EN BÜYÜK DEĞİŞİKLİK'

Görüşmeleri sırasında El Nusra Cephesi çetecilerinin attığı top mermisinin Ceylanpınar'a düşmesi haberinin de geldiğini belirten Müslim, "Toplar sınırı geçip bu tarafa düşüyor. El Nusra'nın toplarıdır. Halka atılan toplar sınırın bu yakasına da geçiyor.

Bunun bir çözümünün bulunması gerekir. Toplantıdayken Ceylanpınar'da düşen topun haberi de geldi. Artık her iki tarafta sınır güvenliği için elinden ne geliyorsa yapabilir" dedi.

PYD'ye karşı Türkiye'nin geçmişte oluşan tavrının değiştiğini gördüğünü de ekleyen Müslim, "Benim burada olmam en büyük değişikliklerdir. En azından oturalım konuşalım bu neden olmasın ki? Derdimizi birbirimize araçlar olmadan anlatabilir oturup konuşabiliriz. Yüz yüze görüşüp her şeyi tartışabiliriz. Gerçekten bölünme durumu olabilir çekincesi vardır. Ama öyle bir durum yok bazıları abartmışlar herhalde. Halbuki öyle bir şey yok. Bizim Rojava'da temelli bir çözüm oluncaya kadar kendimizi yönetmek gibi bir düşüncemiz var. Bir çeşit organizasyonun olması gerekiyor. Yaptığımız budur.

Bunun dışında başka bir şey de yok. Bunu yetkililere de ilettik. Somut olarak iki taraflı birbimiz yapacağı çok işin olduğu ortaya çıktı. Sınırdaki bazı kapıların tam açılacağı yardımda bulunacağı konuları gündeme geldi" diye konuştu. Müslim son olarak, "Türkiye Kürtlerin varlığından rahatsız değil. Halkımıza selamlarımızı söylüyoruz. İleriye bakınlar, güzel günler ilerdedir. Bu görüşmeler de umarız halkımızın yararına olacaktır" ifadesini kullandı. (ANF)

Kürdistan-Türkiye ortak havayolu şirketi

Federal Kürdistan Bölge Hükümeti, Türk şirket Atlasjet ile yaptığı ortaklık sonucu Zagrosjet isimli havayolu şirketini kurdu.

Yüzde 50-50 ortaklıkla kurulan Zagrosjet'in Barzani Ailesi'yle ortak kurulduğunu söyleyen Atlasjet

İcra Kurulu Başkanı Sami Alan, "Erbil merkezli bir havayolu şirketi şu ana kadar yoktu. Hızla büyüyen bu bölgeyi dünyaya açacağız" dedi.

Yatırımı Federal Kürdistan Bölgesi Başkanı Mesut Barzani'nin yeğeni Mustafa Barzani ile birlikte yaptıklarını kaydeden Alan, "Bölgeden Türkiye uçuşlarının yanı sıra Asya ve Avrupa'ya yönelik uçuşlar gerçekleştireceğiz. Amacımız ilk planda yılsonuna kadar 7-8 noktaya uçuş başlatmak. Ardından bu sayıyı artıracacağız" diye konuştu. Zagrosjet ile ilk uluslararası uçuşların Eylül ayının başında yapılacağı öğrenildi.(ANF)

Diyarbakır'da katliam gibi kavga: 8 ölü

Diyarbakır'ın Bismil ilçesine bağlı Başköy ve Karatepe köylüleri arasında arazi anlaşmazlığı nedeniyle yaşanan silahlı çatışmada 8 kişi ölüyor, 4 kişi de yaralandı. Diyarbakır'ın Bismil ilçesinin Başköy ve Karatepe köylüleri arasında arazi anlaşmazlığı nedeniyle çıkan silahlı

kavgada, 8 kişi öldü, 4 kişi de yaralandı.

Diyarbakır Valisi Mustafa Cahit Kıraç, Bismil ilçesinin Başköy ve Karatepe köylüleri arasında arazi nedeniyle çıkan silahlı kavgada, 8 kişinin öldüğünü 6 kişinin de yaralandığını açıkladı. Çatışmada İkrım Üstün ve oğlu Ömer Üstün, Mustafa Üstün ve oğlu Mehmet Üstün, Muzaffer Üstün (65) ile çocukları Fırat Üstün, Hasan Üstün, Fuat Üstün'ün hayatını kaybettiği öğrenildi. Olay yerine çok sayıda ambulans sevk edilirken, jandarma üst düzey güvenlik önlemleri aldı. Cenazeler Bismil Devlet Hastanesi Morguna getirilecek. (Hasan Gündüz - İLKHA)

Afrin'de onbinlerce kişi sokaklara döküldü

Batı Kürdistan'ın Cezire bölgesinde Kürtlere yönelik saldırıları kınamak ve ilan edilen seferberliğe katılmak için bugün onbinlerce kişi Afrin'de bir yürüyüş düzenledi. Serêkaniyê, Til Temir, Çilaxa, Derik ve Til Ebyad'ın içinde yer aldığı Cezire bölgesinde Kürtlere yönelik saldırıları kınamak ve Halk İnişiyatifi'nin seferberlik çağrısına cevap vermek için onbinlerce kişi Afrin'de sokaklara çıktı. Yürüyüşe Afrin'e bağlı yedi ilçe ve 365 köyden katılım oldu. Yürüyüşün yapıldığı sıralarda tüm caddeler trafiğe kapatıldı. Esnaflar kepen indirdi. Yaklaşık bir saatlik yürüyüş Raco yolunda başladı ve Demirci Kawa heykeline kadar sürdü. Meydanda toplanan kitleye hitaben konuşmalar yapıldı. Konuşmalarda saldırıların amacı ve başladığı döneme dikkat çekildi.

Ayrıca kimsenin Rojava devrimi üzerinde hesap yapmaması uyarısının yapıldığı eylemde, bu devrimin savunulması için yapılan seferberlik çağrısına kitle hep birlikte "hazırız" dedi. Eylem sırasında genç, yaşlı, kadın çok sayıda kişi kürsüye çıkarak topraklarını ve devrimlerini savunmak için seferberliğe katıldıklarını ilan ettiler. Eylemde özellikle genç kadınların çoğunlukta olması dikkat çekti. Bugün Batı Kürdistan'ın Tîrbêspîyê, Gîrkê Legê ve Derik kentlerinde halk YPG merkezlerine akın etmişti. Bütün Batı Kürdistan halkı seferberliğe çağırılırken, gençlere de YPG saflarında yer almaları çağrısı yapıldı. Batı Kürdistan Halk İnişiyatifi, çeteci grupların "vahşi saldırılarına" dikkat çekerek, bu saldırılara karşı Batı Kürdistan'ı korumanın sadece YPG'nin görevi olmadığını belirtti. İnişiyatif, "Bu nedenle halkımızın seferberlik ruhu ile bu kutsal direnişe katılmaları gerekiyor. Biz Batı Kürdistan Halk İnişiyatifi olarak, tüm Kürt gençlerini yönlendiren YPG merkezlerine veremeye ve direnişte aktif biçimde yer almaya çağırıyoruz" dedi. **anf.bz**

Kürdistan Kongresi'ne 500 delege katılacak

Hewlêr'de bir ay içerisinde düzenlenmesi öngörülen Kürdistan Kongresi için Hazırlık Komitesi ikinci kez bir araya gelerek pratik çalışmalara start verdi. Kongre için kotalar tespit edildi ve delege sayısı 500 olarak belirlendi.

22 Temmuz'da Hewlêr'de yapılan Kürd Ulusal Kongresi hazırlık toplantısında kurulan 21 kişilik Hazırlık Komitesi, 25 Temmuz'da Bölge Başkanı Mesud Barzani'nin de katılımı ile ilk toplantısını gerçekleştirdi. İkinci toplantı ise dün Barzani'nin Hewlêr'deki çalışma odasında yapıldı. Komitenin 20 üyesinin katıldığı toplantıda, kongrenin bir ay içerisinde yapılması için pratik planlamalar başlatıldı.

Kürd Ulusal Kongresi, Kürdler ve Ortadoğu açısından tarihi bir önemde görülüyor. Yıllardır yapılması için çağrılar yapıldığı ulusal kongre çalışmalarını, Abdullah Öcalan'ın 21 Mart'ta Amed Newroz'unda başlattığı süreçle birlikte hızlandı. Öcalan'ın önerisi ile Ankara, Amed ve Brüksel'de yapılan konferanslardan sonra gözler Hewlêr'e dikildi.

PKK, KDP, YNK, BDP, PJAK ve İran PDK'sinin de aralarında olduğu 40 dolayında parti ve organizasyonun katılımı ile 22 Temmuz'daki kongre hazırlık toplantısı, kongrenin gerçekleşmesi için somut bir adım oldu.

İkinci toplantıyı yapan Hazırlık Komitesi, kongrenin belirlenen süre içerisinde yapılması için pratik hazırlıklara başladı. Toplantıya ilişkin ANF'ye bilgi veren Hazırlık Komitesi, toplantının olumlu geçtiğini belirterek, "Pratik planlamalar başlatıldı" dedi.

EN GENİŞ KATILIMIN SAĞLANMASI İÇİN GÖRÜŞMELER YAPILIY-

OR

Bu planlamaların başında komisyon çalışmaları yer alıyor. Kadın özgürlük komisyonu, gençlik komisyonu, diplomasi komisyonu, ulusal stratejik belge ve ulusal prensipler komisyonu, pro-

uluslararası siyasetin takvimine de bağlı" diyerek, tatil sezonundan dolayı davetiyelerin zamanında yetiştirilmesi konusunda kaygılar olduğunu ifade etti.

SIYASİ PARTİLERE YÜZDE 45 KOTA

tokol komisyonu gibi çeşitli komisyonların başlatılması kararlaştırılırken, kongrenin en geniş katılımı gerçekleştirilmesi için paralel olarak görüşmelerin sürdürüleceği öğrenildi.

Komite, "Muhalefette olanlarla da görüşülüyor, onların katılımı üzerinde ısrar var. Katılmaları gerekliliği üzerine herkes hemfikir. Hazırlık Komitesi boyutunda da görüşmeler oldu" dedi.

KONGRE BİR AY İÇİNDE AMA TARİHİ HENÜZ BELİRLENMEDİ

Komiteye göre kapı herkese açık tutulacak. Kongrenin hangi gün yapılacağı konusunda ise henüz bir tarih belirlenmedi. Ancak pratik hazırlıkların belirlenen süre içinde tamamlanacağı belirtiliyor. Bir tarih belirlenmemesinin "zaman" kaygısından kaynaklandığı öğrenildi. Bir komite üyesi, "Tarih konusunda opsiyonlar var, değerlendiriliyor. Bir aylık süre geçerli, ama

Komite toplantısında Kürdistan'ın dört parçasının kontenjanları da değerlendirildi. Parçalara ilişkin dağılım önümüzdeki günlerde belirlenecek. Kotalar ise şimdiden belirlendi. Buna göre siyasi partilere yüzde 45, kadınlara yüzde 40, sivil toplum örgütlerine yüzde 35, gençliğe yüzde 10 ve bağımsız şahsiyetlere yüzde 10 kota ayrıldı.

DELEGE SAYISI 500

Hazırlık komitesinden alınan bilgilere göre delege sayısı 500 olarak belirlendi. Pratik çalışmalar içerisinde davetiyelerin gönderilmesi de var. Ayrıca oluşturulacak komisyonlar kongreye sunulmak üzere karar tasarıları hazırlayacak. Karar tasarılarında, partilerin çıkarları değil ulusal çıkarlar gözetilecek. Bu kararların uygulanmasının takip edilmesi için de gerekli mekanizmanın örgütlenmesi talep edilecek (ANF)

Erdoğan: Süreci sabote etmenin vebali büyüktür!

Şırnak Havaalanının açılışında çözüm süreciyle ilgili konuşan Türkiye Başbakanı Erdoğan, "süreci sabote

eden, engellemeye çalışan çok büyük bir vebale girer" dedi.

Türkiye Başbakanı Erdoğan, Şırnak'ta Şerafettin Elçi Havalimanı'nın açılış töreninde konuştu. Şırnak'a her

alandaki büyük yatırımlar yaptıklarını iddia eden Erdoğan, etnik-bölgesel-dinsel milliyetçilik yapımadıklarını ileri sürdü. Devamında ise 'tek millet'ten söz etti; "hepimiz Adem ile Havva'nın torunlarıyız. Hepimiz Nuh'un Gemisinden çıkmış nesillerin devamıyız. Hep birlikte tek millet olduk" dedi.

Konuşmasında çözüm süreciyle ilgili değerlendirmelerde de bulunan Erdoğan, "bu topraklarda kimi zaman acı hadiseler yaşandı. Biz yaşanan acı hadiseler değil, artık yaşanan güzel hadiselerle bakacağız. Geçmişin ihmallerini elbette telafi edeceğiz. Çözüm sürecinin gayesi çıkara dayalı hedef değildir. Çözüm sürecinin gayesi gençlerimizin ölümünü durdurma" şeklinde konuştu.

"Çözüm sürecini ilerleterek, hesaplaşarak değil, helalleşerek meseleleri çözeceğiz" diyen Erdoğan, süreci sabote eden engellemeye çalışan çok büyük bir vebale girer, süreci sabote eden asla ve asla biz olmayacağız" ifadesini de kullandı.

Rojava'daki çatışmalara da değinen Erdoğan, "meşruiyetini yitirmiş olan zalim rejimin derhal gitmesini, halkın iradesiyle tecelli etmiş bir yönetim istediklerini" söyledi. "Suriye'deki oldu bitti politikaları süreci başarıya götürmez bunu da özellikle belirtmek istiyorum" diye de ekledi.

Tayyip Erdoğan, The Times gazetesinde yayınlanan Gezi ilanı hakkında da yasal olarak işlem başlatacaklarını söyledi.(ANF)

DTK: Rojava etrafında kenetlenelim

DTK, Türkiye başta olmak üzere uluslararası güçlerin Rojava'ya siyasi ve ekonomik ambargo uyguladığına dikkat çekerek, tüm Kürt halkına Rojava etrafında kenetlenme, maddi ve siyasi destek sunma çağrısında bulundu.

Demokratik Toplum Kongresi (DTK), Rojava'da yaşanan gelişmelere ilişkin yazılı açıklama yaptı. Suriye'de uzun zamandır devam eden ve gittikçe daha kanlı bir hal alan iç savaşın tüm Ortadoğu'yu etkilemeye devam ettiğine yer verilen açıklamada, bu kaos ortamında Rojava'daki Kürt halkının temel demokratik kurumlarıyla özgür bir geleceği inşa etmek için kendi öz yönetimini oluşturmaya çalıştığına değinildi. Türkiye başta olmak üzere uluslararası güçlerin Rojava'ya siyasi ve ekonomik ambargo uyguladığına dikkat çekilen açıklamada, "Vahşi çeteci saldırılara kahramanca direnen Rojava halkı sadece kendi toprağını

savunmuyor, insanlığın evrensel değerlerini de savunuyor" denilerek, çete saldırılarına izin verilmeyeceği vurgulandı. Açıklamada, Türkiye'nin de

bugüne kadarki tavrının terk ederek Rojava'ya yönelik sınır kapılarını insani ve diplomatik girişimler için açması çağrısında bulunuldu.

Gönül bağı yetmiyor

Suriye ile ilgili her uluslararası toplantıya Kürt Yüksek Konseyi'nin davet edilmesi gerektiğine vurgu yapılan açıklamada, "Her yerde Rojava devriminin yıldönümünü kutlayan

halkımız bu konuda açık olarak taraftar. Rojava halkının geleceği, özgürlüğü tüm Kürt halkını etkilemektedir" denildi. Kürt halkının Rojava'daki kardeşlerini ayrı düşünmeyerek, onların acısını derinden hissettiği belirtilen açıklamada, yaşanan gelişmeler karşısında gönül bağının yetersiz kalacağı belirtilerek, aktif destek ve sahiplenme çağrısı yapıldı.

DTK açıklamasında şöyle ifade edildi: "Rojava için yapılan insani kampanyaları desteklemektedir. Rojava devrimini halkımız her açıdan sahiplenmektedir, sahiplenecektir. Fakat sadece gönül bağı geline aşamada yetersiz kalmaktadır. Halkımız Rojava'ya desteğini maddi ve siyasi olarak tüm dünyaya göstermesi gerekmektedir. Tüm halkımızı, bileşenlerimizi Rojava Kürdistan'ın etrafında kenetlenmeye, seferberlik ruhuyla Rojava Kürdistan'ına maddi ve siyasi desteği sunmaya çağırıyoruz." **DİHA/AMED**

Öcalan'ın avukatları, müvekkillerinin yeniden yargılanması talebiyle daha önce Öcalan hakkında mahkumiyet kararı veren Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'ne başvuruda bulundu. Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın avukatları Rezan Sarıca, Cengiz Yürekli ve Mazlum Dinç, kamuoyunda 4. Yargı Paketi olarak bilinen 6459 sayılı yasanın 21'inci maddesinin yeniden yargılama noktasındaki mevzuatı düzenleyen geçici 2'inci maddesine dayanarak, müvekkilleri Öcalan'ın yeniden yargılanması için başvurdu. Avukatlar, daha önce Öcalan hakkında ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası veren Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesi'ne "yeniden yargılama ve infazın durdurulması" talebiyle başvuruda bulundu.

Yeniden yargılanma için başvuru

Başvuru dilekçesinde şöyle denildi: "Müvekkil Sayın Öcalan'ın yeniden yargılama talebinin kabul edilmesine, Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 312. maddesi gereği infazın geri bırakılmasına veya durdurulmasına karar verilmesine, şayet sayın mahkemeniz aksi kanaatte ise, Anayasa'nın 152/1. maddesi uyarınca; 5271 Sayılı Ceza Muhakemeleri Kanunu'na, 6459 Sayılı İnsan Hakları ve İfade Özgürlüğü Bağlamında Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 21'inci maddesiyle eklenen Geçici Madde 2'de yer alan '15.6.2012 tarihi itibarıyla Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi önünde denetlenmekte bulunanlar

bakımından' ibaresinin iptali istemiyle dosyanın Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine

ve anılan yasa hükmünün iptalinin istenilmesine karar verilmesini saygıyla talep ederiz."

Ailelerden görüşme başvurusu

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın kız kardeşi Fatma Öcalan ile İmralı Adası'nda tutu-

lan Şeyhmus Poyraz'ın kardeşi Felek Cızlamaz ve Cumali Kar-su'nun vasisi Pervin Oduncu, görüş için başvuruda bulundu.

Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın kız kardeşi Fatma Öcalan'ın yanı sıra İmralı Yüksek Güvenlikli F Tipi Cezaevi'nde tutulan tutsaklardan Şeyhmus Poyraz'ın kardeşi Felek Cızlamaz ve Cumali Kar-su'nun vasisi Pervin Oduncu, İmralı Adası'na giderek yakınlarıyla görüşmek için Bursa Cumhuriyet Savcılığı'na başvuruda bulundu. Başvuruya olumlu yanıt verilmesi durumunda ailelerin Pazartesi günü İmralı Adası'na giderek, yakınları ile görüşmesi bekleniyor.

YENİ ÖZGÜR POLİTİKA

KURD pêwîste di biryara xweda a ji bo serxwebûnê bi îsrarbin. Serok wezîrê Turkiyeyê

BÊWAR BARÎ TEYFÛRÎ..

T. Erdoxan jî mînanî bapîrê xwe amedeye destê kurda ramûse. Kurd bi deman li bin ala dagirkeranda ser ketine. Hewil didin ji kurda disa ji bo pêşeroja

EV RASTIYA DEMÊYE

Turkiyeyê pêk bînin. Hemû fend -fêlê xwe klasîk anîne holê. Lê feydê wê tune, dem ne ew deme, vekarê ala kurda mîmilandî heye, yekîtiya kurda pêşda hatîye, û bûne XWEDAN HEST ê neteweyî. KURD BÛNE HÊZEK BER-BIÇAV. Yek jî dawîya desthilatdarîya bi zulm-zorê tune. Parçebûna Turkiyê zerûreta dîrokîye, ev rê destpêkêda Turkiyê bi xwe ji xwera hîlbijartîye. Bingeha hilweşandina Turkiyê dema damezrandina wêda hatibû danînê. Bi înkarkirina mafên gelan ve, bi TUNEKIRINA heyîna netewan ve hatin gêhiştin li vê rewşê. Bi Erdoxan ve PROJAYA NIJATPER-ESTIYA DEWLETA turk yê xitimbe. Ev aşîtiya qelb jî yê nikarbe Turkiyeyê ji hilweşandinê biparêze. EV RASTIYA DEMÊYE. Kal bavê me weha gotine, Çi direşînî wê jî diçînî,

Eylemlerde Rojava'ya destek

Hakkari'nin Yüksekova, Şırnak'ın Silopi ve Ardahan'ın Göle ilçelerinde "Hükümet adım at" eylemleri düzenlendi. Binlerin yer aldığı eylemlerde Türkiye'nin Rojava politikasına tepki gösterildi.

BDP Yüksekova İlçe Örgütü, BDP Genel Merkezi tarafından başlatılan "Hükümet adım at" kampanyası kapsamında miting düzenlendi. Mitinge, binlerce kişinin yanı sıra BDP Hakkari Milletvekili Esat Canan, çok sayıda BDP yöneticileri ile sivil toplum örgütleri temsilcileri katıldı. Mitingde, Rojava'ya yönelik saldırılar kınanarak, YPG'nin direnişi selamlandı.

BDP Hakkari Milletvekili Esat Canan, konuşmasında hükümetin adım atmasını eleştirerek, yaşanan sürecin sivil siyaset yapma süreci olduğunu söyledi. Canan, "Hükümet hala somut adım atmamıştır. Türkiye halen bu fırsatın farkında değil. Bugün Rojava'da Türkiye'nin ortaya koyduğu dış politika çözümsüzlük politikasıdır. Halen çetelerden yana medet

umulmaktadır. Oradaki Kürt halkı uzun süredir silahsız verdiği demokratik mücadelenin sonucunda kendi kendini yönetmeye başlamıştır. Ne yazık ki Rojavadaki Kürt

halkının önüne engeller çıkarmaya çalışılmaktadır. Bunun kabul edilmesi mümkün değildir" dedi.

Silopi'de hükümete çağrı

Silopi'de ise kampanya çerçevesinde meşaleli yürüyüş düzenlendi. Yürüyüşe yüzlerce yurttaşın yanı sıra, BDP Şırnak il ve ilçe yöneticileri, DÖKH, Silopi Barış Anneleri İnisyatifi, KURDİ-DER, MEYAD-

ER yöneticileri ve bölge belediye başkanları katıldı. Polis ablukası altında gerçekleşen yürüyüşün ardından BDP İlçe binası önünde açıklama yapan BDP Şırnak Merkez İlçe Eş Başkanı Üzeyir Kılıç, AKP'nin asimilasyon ve oyalama politikalarında ısrar ettiğini kaydetti. Kılıç,

Rojava'da yaşanan çete saldırılarına ve YPG'nin direnişine de dikkat çekerek, çetelere destek veren Türkiye ve bölge devletlerini uyardı. Kılıç, tüm Kürt halkını YPG'nin direnişine destek olma ve Rojava halkına yardımlarını sürdürme çağrısı yaptı. Açıklamanın ardından oturma eylemi yapıldı.

Göle'de yürüyüş

Ardahan'ın Göle İlçesi'nde ise BDP İlçe Örgütü de BDP yöneticileri, sivil toplum örgütü (STK) temsilcileri ve kalabalık bir kitle ile yürüyüş düzenledi. BDP Göle Eş Başkanı Akif Tekin, AKP hükümetinin başlatılan barış sürecini heba etmemesi gerektiğini belirterek, Rojava'da Kürt halkına dönük gerçekleştirilen saldırılara hükümetin destek vermemesi gerektiğini söyledi.

DİHA/HAKKARİ/ŞIRNAK

Suriye'de Kardeş Kavgası ve İslamcılar

Suriye'deki kardeş kavgasının nasıl başladığını hatırlayan yok. Lakin devam eden savaşın tüm çirkinliğiyle bize hatırlattığı çok önemli dersler vardır. Bu derslerin başında insani ve İslami değerlerin bu ve benzeri savaşlarda kullanıldığı ve aşındığı gerçeğidir.

Arap Baharı'nın özgürlük ve adalet talebinden kaynaklandığı gerçeğinin yanında, Suriye'de tüm önemli güçlerin taraf olduğu bir savaşla karşı karşıyayız. Bu savaşın kazananı İsrail'dir, kaybedeni ise Arap ve İslam âlemidir. Türkiye devleti ve özellikle Erdoğan ve Hükümetinin Suudi Arabistan ve Katar ile beraber finanse ettiği bir savaş vardır. Diğer taraftan İran, Lübnan Hizbullah'ı ve Rusya'nın desteğine sahip bir Esad Rejimi var. Mısır'daki son askeri darbe de gösterdi ki Suudilerin amacı hem Suriye örneğinde olduğu gibi İran ve onunla beraber hareket eden güçleri tasfiye etmek, hem de İhvan gibi halka yakın İslami yönetimlerin başa gelmesini engellemektir.

Şii-Sünni-Selefi ayrımı üze-

rinden yürütülen kirlî bir savaş vardır. Burada amaç İslami değerler değil, iktidar olma ve

iktidardan etmedir. İslam Birliği, Arap Birliği, Ortadoğu'daki sömürü düzeninin sonlandırılması diye bir gündem yoktur. Bu kirlî savaşta Erdoğan ve AKP, Suudiler, İran ve tüm taraflar sınıfta kalmıştır.

Kemalist Türkiye'nin kuyruğuna takılıp, Türk devletinin istihbarat elemanları refakatinde Suriye'ye girip-çıkan, silah taşıyan, yaralıları tedavi eden bir 'İslami direniş cephesi vardır'. Iraklı Şiiler Esat için, Sünniler muhalefet safılarında savaşmak için Suriye'ye gitmektedirler. Aynı durum Türkiye için de geçerlidir. Türkiye'deki El Kaedeciler, Selefiler, Radikal İslamcılar AKP Hükümetinin himayesi

altında Suriye'de savaş vermektirler.

Suriye Kürdistan'ındaki durumdan dolayı da çok öfkeli-dirler. PYD'nin Esad'ı desteklediği, Rojava'ya girişlerinin engellendiğini söylemektedirler. Oysa hedef Şam ise ne işleri var Rojava'da. PYD'nin İslami bir hareket olmadığını sağlar sultan da biliyor. Böyledir diye öldürmek caiz midir? Türk devleti ve medyasının telaşı (İslami veya değil) Kürdistan gerçekliğidir. İki milyon Rojava halkı var, ekseriyeti Kürt olmasına rağmen başkaları da vardır. Bilmeyen biri tüm İslam ve Arap Âleminin İslami düzene geçtiğini, PKK ile PYD'nin buna direndiğini ve İslam birliğini engellediğini düşünecektir. Oysa durum bu değildir.

PKK ve PYD'nin yıllarca baba Esad ile yakın ilişkisi sır olmadığı gibi, Suriye savaşı sırasında İran ve Esad ile yakın bir diplomatik ilişkinin varlığı da herkesin malumdur. İslamcıların anlamadığı şey; Libya'da NATO destekli devrim ile Suriye'de Kemalist Türkiye ve Suudi-Amerika destekli devrimin nasıl bir şey

olduğudur. Elbette PKK ve PYD de kendi maslahatını düşünecektir. Türkiye ile savaş halinde olan bir PKK'nin, Suriye'de Esad ile savaşması düşünülemez. Bu durumda düşmanın düşmanı dosttur. Türkiye bu hatasından dönmüş ve PKK ile barış sürecini başlatmıştır.

Yakında Türkiye devleti bu İslamcılarını satarsa hayal kırıklığına uğramasınlar. Çünkü devletlerin kadim dostları değil, kadim menfaatleri vardır. PKK ile PYD Türkiye'nin müttefiki olabilir ki, bu da İslamcılara ikinci bir şok olur. İslam davası, Şeriat; terörle, öldürmekle, kardeş kavgasıyla değil; İslam ümmetinin birliği ve dirliğiyle gelecektir. O zaman PKK'yi, PYD'yi, Lübnan Hizbullah'ını, İran'ı, Vahhabileri, İslam coğrafyasındaki Hıristiyanları, Yahudileri, Ermenileri, Süryanileri vs kucaklayan bir anlayışla gelebilir. Kur'an'ın emri toptan barış dairesine girmemizdir. Top-tan savaş ise İslami ve insani değerlere aykırıdır. Afganistan'da yıllardır süren kardeş kavgası, Çeçenya'daki durum, Irak'ta her gün patlayan bombalar cihadçı, tekfirci İslamcılarının eseridir. İslam'a evet ama bu İslamcılara hayır demeliyiz.

Sıdkı Zilan
haberdiryarbakir.com

Peşmergeye intihar saldırısı

Federal Kürdistan Bölgesinde Peşmerge güçlerine yönelik intihar saldırısı düzenlendi. Saldırıda 8 Peşmerge yaşamını yitirirken 2

peşmerge yaralandı. Kerkük'e bağlı Tuzhurmatu'da Federal Kürdistan Bölgesi Peşmerge bakanlığına bağlı konvoya bomba yüklü araçla intihar saldırısı düzenlendi. Peşmerge ve Asayiş güçlerinin bulunduğu konvoya yönelik saldırıda 8 Peşmerge hayatını kaybederken, 2 Peşmerge yaralandı.

Olayla ilgili Rudaw'a bilgi veren Tuzhurmatu Asayiş'inden Raid Faruk, araç satım bölgesinde gerçekleştirilen saldırı sonucu meydana gelen patlamanın çevrede büyük hasara yol açtığını söyledi. haberdiryarbakir.com

Kongreya Kurdistanê nexşeya dilnexwazan pûç dike

Niha di rojewa medya kurdî de lidarxistina Kongreya Neteweyî ya Kurd heye. Hemû kurd jî li bendê ne ku di zûtîrîn dem de were girêdan daku kurd

stratejiyeke hevbeş diyar bikin.

Derbarê Kongreya Neteweyî ya Kurd de, dîrokzanê navdar ê kurd Dr. Kemal Mezher got: "Bêguman hemû kurd bi kêfxweşî li benda kongreyeke wiha ne, ji ber dilnexwaz û şovenîstên dijminê kurdan hertim xwestine kurd ji hev dûrkevin, loma girêdana Kongreya Neteweyî ya Kurd, dê nexşeya dilnexwazan pûç bike."

Niha di rojewa medya kurdî de lidarxistina Kongreya Neteweyî ya Kurd heye, hemû kurd jî li bendê ne ku di zûtîrîn dem de were girêdan daku kurd stratejiyeke hevbeş diyar bikin û bikaribin bibin aktorekî serekî di guhertinên navçeyê de.

Derheqê vê kongreyê de Dr. Kemal Mezher ji rojnameya Hewlêr re axifî û got: "Dijmin qet naxwazin ku derfetek çêbibe kurd li çarenivîsa xwe bifikirin û yekrêziya xwe pêk bînin, evna armanca yekgirtî ya dijminên kurd bû û herdem wextê xwe ji bo serkutkirina kurdan veqetandine, ji ber wê rastiyê baş dizanin ku yekbûna kurdan serkeftina kurdan e. Lewra divê kurd gelekî bi hişyarî tevbigerin."

Kemal Mezher wiha dibêje: "Bi bawerîya min yek ji wan sedemên ku nexşeya dilnexwaz û dijminên kurdan pûç dike, girêdana Kongreya Neteweyî ya Kurd e, ku di vê qonaxa kurd tere derbas dibin bûye pêdiviyeye bilez bo danîna nexşeyeke stratejî ji bo paşeroja gelê me."

Dîrokzanê kurd Dr. Kemal Mezher girêdana vê kongreya han wek pêngaveke girîng pênase kir û got: "Sazkirina vê kongreyê di rewşa niha de ku kurd tede dijîn wek pêngaveke gelekî bi berpirsyarî dibînim bo danîna nexşe-rêyeye maqûl ji bo parastina berjewendiyên bilind ên neteweya me." (bas-news.net)

Zimanê Kurdî li Tirkîyê gihîşt rekorê

Navenda Bicîhkirin û Hilbijartina Xwendevanan OSYM encama ezmûnên bicîhkirina zanîngehan eşkere kir. Navenda Bicîhkirin û Hilbijartina Xwendevanan OSYM encama ezmûnên bicîhkirina zanîngehan eşkere kir.

Li gor vê encamê 877 hezar kes mafê xwendina zanîngehê bi destxistin. Hilbijartina her sê şampiyon zanîngehên Bilkent, Bahçeşehir û Bogaziçi

bû. 1 milyon 924 hezar û 550 namzetan 385 hezar 795 mafê xwendina zanîngehê, 286 û 622 kes jî mafê xwendina peymangehê, 205 hezar 367 kes jî mafê xwendina ji derve bi destxistin.

Zanîngehên Bakûrê Kurdistanê ku xwedî beşa Kurdî ne yê wekî Zanîngeha Mardin Artuklu, Bingol û Muş Alpaslan ji ber beşa Edebiyata Zimanê Kurdî gelek balkişand. Her çende li Mardinê cihê 47, Muş 41 û Bingol 41 kesan pêkhatibû. Lê belê bilindbûna puanê van beş û zanîngehan bala xwendekaran kişand. Puanê beşên Edebiyata Zimanê Kurdî ji ber bal û eleqeya mezin ji puanê zanîngehên Enqere û Stenbolê jî gelek bilindtir bûye.

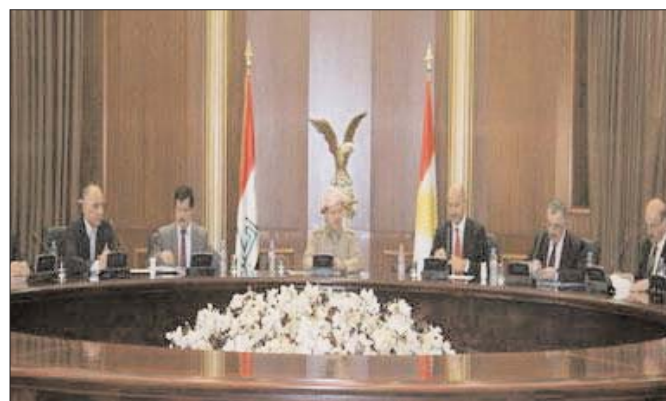
2-yemin civîna lîjneya amadekarê Kongreya Neteweyî ya Kurd

Bi mebesta amadekariya Kongreya Neteweyî ya Kurd ku biryare li meha pêş de li Hewlêra paytext bê sazîkirin, lîjneya amadekarê vê kongreyê dîyem civîna xwe saz dike û Komel Yekgirtu jî dibêjin eger kursiyekî din ji bo me zêde nekin em beşdar nakîn.

Bi mebesta amadekariya Kongreya Neteweyî ya Kurd ku biryare li meha pêş de li Hewlêra paytext

bê sazîkirin, lîjneya amadekarê vê kongreyê dîyem civîna xwe saz dike û

Komel Yekgirtu jî dibêjin eger kursiyekî din ji bo me zêde nekin em beşdar

Serokê PKKê Abdullah Ocalan, di peyamekê de ku ji bo civîna amadekariya Kongreya Neteweyî ya Kurdî şandibû, jibîlî şandina silav ji Barzanî, Talebanî û Nêçîrvan Barzanî re behsa rola Îdrîs Barzanî di avakirina yekîtiya neteweyî ya kurdan de dike. Civîna amadekariya

Ocalan pesna Îdrîs Barzanî dide

xwe de behsa rola Îdrîs Barzanî di avakirina yekîtiya neteweyî ya kurdan de dike.

Di beşek din a peyama Ocalan de ku ketiye destê Rûdawê, wiha hatiye gotin: "Ez silavên xwe ji birêz

Rûdawê de hat belavkirin, li ser wê protokole wiha dinivîse: "Piştî gotûbêjên dirêj protokola han sala 1983 li Şamê (paytexta Sûriyê) di yekem hevdiyana Ocalan û Îdrîs Barzanî de hat îmzekirin. Protokol nihênî bû û her du aliyan bi navê her du partiyan (PKK û PDK) hat îmzekirin."

Kakeyî di berdewamiya nivîsa xwe de wiha dibêje: "Protokola navbera PKK û PDKê 'gîrîngtirîn û bihêztirîn rêkeftina di navbera du hêzên Kurdistanî bû ji bo rizgarî û serxwebûnê. Ji ber ku di sedsala bîstem de tu rêkeftinek Kurdistanî di wê astê de nehatiye îmzekirin. Ji ber ku dema protokol eşkere bû her 4 dewlet (Îran, Sûriye, Tirkîye, Iraq) hejand. Ji ber vê yekê Tirkîyê sala 1984an êrişên bejayî û asimanî li dijî hêzên pêşmerge û bingehên PDK û PKKê yê li başûrê Kurdistanê dest pê kir. Lê bi tundî bersiva wan êrişan hat dayîn û dewleta Tirkîyê bilez hêzên xwe paşde vekişand."

Felakedin Kakeyî dibêje:

"Bi giştî Îdrîs li ser çareserîya pîrsa kurd li Bakûr û hemû beşên din ên Kurdistanê rîjd bû, ji ber ku ev yek garantiya serkeftina başûr e jî." Îdrîs Barzanî ku sala 1946 ji dayik bûye, roja 31.01.1987 li bingehê hêzên pêşmerge li başûrê Kurdistanê wefat kir. Îdrîs Barzanî fermandeyekî navdar ê Şoreşa Îlonê bû û kesekî gelekî cemarî bû û hertim li nav xelkê û pêşmergeyan de bû. Dîplomatekî gelekî serkeftî bû. Îdrîs Barzanî piştî têkçûna Şoreşa Îlonê û ji nû ve destpêkirina şoreşê bi berpirsê pêwendiyên PDK û di çêkirina pêwendiyên digel partiyên din ên Kurdistanî rolek berçav list.

Îdrîs Barzanî ji aliya alîgir û endamên PDKê de wek "endazyarê lihevhatina neteweyî" di nasîn ji ber ku wî karê digel rayedarên YNKê li ser sekinandina şer bigihîje rêkeftinê ku ev jî bû bingeha çêbûna Bereya Kurdistanî di sala 1988an de.

Rûdaw

OCALAN BEHSA İDRİS BARZANÎ DIKE

Kongreya Neteweyî ya Kurdî duh (22.07.2013) li havîngeha Selaheddîn a Hewlêrê bi serpereştiya serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî û bi beşdariya nûner û lîderên 39 partî û hêzên kurdî jî hemû beşên Kurdistanê hat sazîkirin. Hat zanîn, rêberê PKKê Abdullah Ocalan bi rêka şanda BDPê peyamek ji Îmraliyê ji civînê re şandibû. Ocalan di peyama

Barzanî û Talebanî her wiha Nêçîrvan Barzanî dişînim. Min destpêkê digel bavê wî (Nêçîrvan Barzanî) Îdrîs Barzanî kar kir û me protokolek 11 xalî îmze kir. Karê wî gelekî bi dilê min bû û gelekî bi başî dinirxînim."

Felakedin Kakeyî ku wê demê endamê lîjneya pêwendiyên PDK bû, di nivîseke xwe de yak u Nîsana îsal di heftenameya

Ew kefiya sor nîşana Kurdeweriyê!...

Li ser xaka Kurdistanê rojên dîrokî tîn nivîsandin. Li Rojava - têkoîna bêhempa ku bala Kurdistanê, dilê Kurdistanê kişandî ser xwe Li Rojhilat û amadeyîyên berzîkirina têkoşîna rewşa şoreşvane, amadeyîyên şoreşa Kurd / Kurdistan di qadê bildintir de! Li Başûr amadeyîyên yek ji girîngtirîn bûyerên di dîroka Kurd / Kurdistanê de û Kongreya Neteweyî ya Kurdistan!

Li Bakur û li gel van bûyerên dîrokî, herweha rûdanek girîng, ku dibe yekem car di di dîroka Komara Tirkîyê û Bakur Kurdistanê piştî salên 1920an yekem car pêk tê! Vekirina Balafîrgeha Şîrxê bi navê têkoşerek doza Kurd / Kurdistanê û şerafettin Elçî. Di nav van rêzên yekem de: Ez vê bûyera dîrokî ji bo Tirkîyê û Bakurê Kurdistanê û li gelên herêma Botan, li damezger û hawîrdora

PDKyîyan li Bakur ku Mam şerafettin heta dawîya

jiyana xwe li ser wê xetê û, li gelê Kurd pîroz dikim!...

Herweha di merasima vekirina Belafîrgeha şerafettin Elî li bajarê Şîrxê de, bûyere/ rûdanek, bi xêzên qalind di mêjiyê min de cih girt. Ez ji vê rûdanê dilgirî bûm û gava min dîtî malbatên şehîdên Roboskî di mêza iftarê beramberî Serokwezîrê Tirkîyê Recep Tayîp Erdogan de, bi cilên Kurdî yê deverê û KEFIYA SOR rûniştî!

Min herweha bihîst û agahdar bûm ku di destpêkê de malbatên şehîdên Roboskî, ne xwestin e li ser mêza iftarê ya

Serokwezîr Erdogan rûn, Hevserokê Partiya Aştî û Demokrasiyê (BDP) birêz Selahattin Demirtaş ew ikna kirin e.

Lê, gava ew wê min dîtî: Min di dilê xwe de, Min di hişê xwe de got: Carek din, neyarên / nehezîrên Kurd û Kurdistanê nikaribin hesta Kurd bişkinin!

Malbatên Roboskî û bi wê KEFIYA SOR ku nîşana Kurdeweriyê ya herî berz e.. Nîşan / Rengê têkoşîna bêhempa di bin Serokatiya Barzaniyê Nemir de ye..li ser mêza Serokwezîrê Tirkîyê diyarî wî jî kirin. Em Kurd in û Serbilind in, li ber tade, neheqî û nenaskirina we tu caran ser neta-wînin!... Ew û KEFIYA SOR - rengê me ye û em hilgirên wê rêya rewşa mafparêz û Kurdewerî in!...

Stockholm, 27 Tîrmeh 2013

Cemal BATUN

Swêd: Radyoya ARTA FM ji bo kurdên rojava

Berpirsê giştî yê SCCCK Xweşnav Tillo û berpirsê ARTA FM Sirwan Hecî Berko. Foto: Beşîr KavakKavak. Bi piştgiriya rêxistina hevkarîya navnetewî ya Swêdê SIDA radyoyeke ku berê xwe dide rojavayê Kurdistanê dest bi weşana xwe kir. Ev radyo projeyek ji dezge-

ha "Syrian Center for Communication and Cooperation in the Kurdish Regions (SCCCK)" ango Navenda Sûrî ji bo Ragihandin û Hevkarîyê li Herêmên Kurdî û ew îsal di meha sibatê de li Swêdê hate qeydkirin. Hevpeyvîn bi berpirsê giştî yê dezgehê Xweşnav Tillo û berpirsê beşê ragihandinê Sirwan Hecî Berko re. Di hevpeyvîneke berfireh de ew bersiva pirsên me didin:

Armanç çî ye?

Radyo çawa tê finansîkirin?

Naverok ji çî pêk tê?

Ruxset ji kû wergirtine?

Pêwîst nake PDK û YNK şiroveyên cuda li ser destûr bidin

Serokwezîrê Kurdistanê û cîgirê serokê PDKê Nêçîrvan Barzanî ragihand ku PDK û YNKê biryar dane destûra Herêma Kurdistanê nebe sedema perçebûna xelkê Kurdistanê û biryar dane li ser wê meseleyê lihevhatinek niştimanî bikin.

PDK û YNK girêdayî rêkeftina xwe ya stratejîk in

Serokwezîrê Kurdistanê û cîgirê serokê PDKê Nêçîrvan Barzanî li ser gotegot û daxuyaniyên hinek berpîrsên PDK û YNKê li ser pîrsa projeya destûra Herêma Kurdistanê ji Tora Medya ya Rûdawê re got:

- PDK û YNK girêdayî rêkeftina xwe ya stratejîk in, herwiha girêdayî rêkeftina di navbera politbûroyên herdu partiyan de ne ku roja 29ê hezîrana îsal hat îmzekirin. Jixwe roja paşîn (30 Hezîran) biryara dirêjkirina dema serokatiya Herêma Kurdistanê û karê parlamentoyê hat rojevê. Em herdu alî bi tevahî girêdayî wê rêkeftinê ne û tu xaleke wê nîne ku neyê fêmkirin.

Me li hev kir ku li ser projeya destûra Herêma Kurdistanê tifaqê bikin û lihevhatinek niştimanî pêk bînin. Nêçîrvan Barzanî ku wek serokê şanda PDKê di rêkeftina 29ê hezîranê ya digel YNKê de beşdar

bibû û rêkeftin îmze kiribû, derheqê siberoja projeya destûra Herêma Kurdistanê de jî wiha got:

- Me li ser wê li hev kir ku projeya

destûra Herêma Kurdistanê tifaqê bikin û lihevhatinek niştimanî pêk bînin. Çimkî em naxwazin pîrsa destûrê bibe sedema perçebûna xelkê Kurdistanê, lê em dixwazin bibe peymaneke hevbeş a siyasî û civakî di navbera hemû gelê Kurdistanê de. Mesele jî vegeandina yan venegerandina destûrê bo parlamentoyê nîne, ji ber ku reşnîvîsa destûrê û projeya destûrê ji aliyê lijneyê derveyî parlamentoyê ve hatiye nivîsandin û paşê ji aliyê parlamentoyê ve hatiye pejirandin. Me di rêkeftina 29ê Hezîranê de bi awayekî eşkere biryar da ku li ser

projeya destûrê gotûbêjê bikin û bigihîjin lihevhatinek niştimanî. Ji ber vê jî em dixwazin wan bendên ku nakokî li ser hene, diyar bikin û paşê li ser gotûbêjê bikin heta ku li ser wan digihîjin lihevhatineke niştimanî. Piştî vê yekê dê biryar bê dayîn ka çawa û bi çi şewazekî qanûnî hemwarkirin û lihevhatin pêk bê û di destûrê de were cîbicîkirin.

Ew rêkeftin vekirî ye û tu tiştêkî şêlû tê de nîne ku bibe sedema kêşe û aloziyê

Cîgirê serokê PDKê Nêçîrvan Barzanî herwiha derheqê daxuyaniyên hinek berpîrs û parlamenterên YNK û PDKê yên li ser vegeandina yan jî venegerandina destûrê bo parlamentoyê tîn belavkirin de jî wiha axivî:

- Ew rêkeftin vekirî ye û tu tiştêkî şêlû tê de nîne ku bibe sedema kêşe û aloziyê. Pêwîst jî nake ku berpîrsên PDK û YNKê şiroveyên cuda li ser wê yekê bikin. Çimkî mijar bi tevahî hatiye ronîkirin û me biryar daye li ser destûrê bigihîjin lihevhatinekê. Birêz serokê Herêma Kurdistanê jî di gotara xwe ya roja 17ê vê mehê (tîrmeh) de heman nêrîn li ser wê mijarê aniye ziman û ji aliyê siyasî dixwaze di heyama xula bê ya parlamentoyê de bi awayekî bilez li ser projeya destûra Herêma Kurdistanê li hev bikin.

Were Qamişlo Were..!

Were Qamişlo were! Were em di vê azadiyê de silavê li giyanê wan pêşengan bikin, ewên ku bingeh

danî û ev roj nedîtî.. Were em silavê li canê mîr Miqdad Medhet û Abdulrehman Bedirxan bikin, yên ku çira ronahiyê li pêşiya me vêxistin..

Welatîno werin! Em silavê li canê Mîr Celadet, Dr. Kamîran Bedirxan, Dr. Nûreddîn Zaza, Cegerxwîn, Osman Sebrî, Hesen Hîşyar, Mele Ehmedê Namî, Tîrêj, Keleş, Bêbîhar,

Omerê Lalê, Mele Nûriyê Hesari, Palo, Mihemedê Mele Ehmed, Rezoyê Osê, Rêwî, Ferhadê Çelebî û tev rewşenbîrên ku xwe di ber peyva kurdî de westandine, bikin.. Gul û kulîlkên vê bihara rengîn li ser gorên wan deynin..

Werin em neferetê li wan şofîniyan bibarînin, ewên ku digotin; Em ê erebûna Cizîrê lê vegeandî.. Va îro, Kurdîbûna wê lê vegeandî ye.. Erê lêvegeandî ye û Ala Kurdistanê di asmanê Qamişlo, Dêrikê, Rimêlan, Amûdê, Derbasiyê û Serê Kaniyê de bilind xuya dike û bi ba re dilîze.. Wênayê Osman Sebrî di qada bi navê wî de, li bajarê Qamişlo bersiva xelkê dide û dibêje:

Xwe danînim ber sîtem û zorê Divê serbilind ez biçim gorê Gava bi rûmet biçim goristan Hêjaye bibim lawê Kurdistan.

Mihemed Şêxo bi dengê xwe yê xemgîn distirê: Azad e şêrîn.. Cegerxwîn pesnê xwe dide:

**Kîme ez!
Ez im rojhilat**

**Tev birc û kelat
Tev bajar û gund
Tev zinar û lat**

....
**Bejin bilindim
Wek dêw bilindim
Ez dest dirêjim
Serbest dibêjim
Dixwazim bi lez
Gavan bavêjim
Kîme ez.. kîme ez..**

Îro roj, di bajarên rojava de, ji çep û rast ve korsên zimanê kurdî tîne dan.. Xortên me ji nû ve bi dûv navê Mîr Celadet Bedirxan, Cegerxwîn, Mûsa Anter, Edîb Karahan, Nûrî Dersimî, Memdûh Selîn, Hemze begê Muksî dibezin.. Li huner û şanên wan digerin..

Ew heyamê ku qedexa bû, em li strana (Gulê mehrûmê gulê.. çiya bilinde gulê.. berfê lêkir..) guhdarî bikin, barkirî û çû.. Nema vedigere.. Ew salên ku Osman Sebrî 12 caran di wan de hat zindankirin, barkirin.. Erê, wek ku kurdan gotiy: Giha di bin kevîran de namîne û hem jî gotine: Dinya siya darê ye..

**Konê Reş
Qamişlo**

Kiliçdaroglu: Kesên Sergirtî Jî Dikarin Bibin Namzed!

Serokê Giştî yê CHP Kemal Kiliçdaroglu got balyozê Îranê hatiye serdana min û min dewetî Îran kiriyê.

Serokê Giştî yê CHP Kemal Kiliçdaroglu di fitara ku Komeleya Rojnamegerên Aboriyê li darxist de, derbarê rojev, siyaseta û aboriyê de berpîrsên rojnamevanan bersivand.

Kemal Kiliçdaroglu derbarê têkiliyên Sûriyê de got, Tirkiye bi polîtîkayên xwe yê Sûriyê ve ketiyê nav dafikekê û ji ber vê yekê jî him li dinyê û him jî li herêmê tenê

maye. Kiliçdaroglu wiha axivî: Em bi Iraq, Îran û Sûriyê re ne di fikrekê de nin. Tirkiye him li herêma xwe û him

jî li dinyê tenê ma. Serokwezîr jî tena sere xwe ma. Ez bawer nakim ku

Tirkiye bi ev polîtîka xwe ya derve birêve biçê. Ev yek dê çawa telafî bibe? Gelekî zor e.

Kiliçdaroglu wiha pê de çû: Balyozê Îranê hatiye serdana min û min dewetî Îran kir, ger rewş musaft be ez ê biçim Îranê.

Kiliçdaroglu derbarê hilbijartinan û rûseriyê de jî wiha axivî: Di vê hilbijartinê de hejmara jinên namzed û hejmara ciwanan dê zêdetir bibe.

Ji xwe di qotaya me de ji sedî 33 zayend û ji sedî 10 jî ciwan henin. Kesên sergirtî jî dikarin serî lê bidin. Astengekî zagonî tune ye.

Ciwanên Amedê 'Perwerdeya bi Kurdî' dixwazin

Ciwanên Amedê ji sedî 99'ê wan dixwazin perwerdeya zimanê zikmakî bibînin.

Li gorî encama anketa Komeleya Guherîn û Ciwanan a bi ciwanên Amedê re kir, ciwanên ji sedî 82 bi zimanê zikmakî diaxivin bi zimanê zikmakî nanivîsin. Ciwanên Amedê ji sedî 99'ê wan dixwazin perwerdeya zimanê zikmakî bibînin.

Komeleya Guherîn û Ciwanan a ku bi armanca têkildarî pîrsgirêkên ciwan û jinan de polîtîkayan pêk bîne û çareseriyên pêşniyar bike hate avakirin, têkildarî ciwanên Amedê xebatan dimeşîne. Komele ciwanên Amedê bi cîhan û Tirkiyeyê dide nasîn û li navçeyên Yenîşehîr, Kayapınar, Rezan û Sûrê yê Amedê bi 500 ciwanên amadeyî û zanîngehê dixwînin re xebata anketê kir.

Li gorî anketê ciwan ji sedî 82 bi zimanê zikmakî dikarin biaxivin û ji sedî 18 bersiva "ez nikarim biaxivim" dan. Li gorî anketê piraniya ciwanan dikarin bi zimanê zikmakî biaxivin lê ji sedî 78'ê wan nikarin bi "Zimanê zikmakî binivîsin" Ji sedî 99 ciwanên tevî anketê bûn dixwazin perwerdeya zimanê zikmakî bibînin. Ji sedî 32'ê ciwanên tevî anketê bûn bersiva pîrsa "hûn madeyên weke cigare, ereq û tiryakê bi kar tînin?" erê dan û ji sedî 36 ciwanên tevî anketê bûn jî diyar kirin ku ew rastî tundiye hatine.

Anketa di navbera 15'ê gulan û 15'ê hezîranê de pêk hat ji bo ji pîrsgirêkên ciwanan re daneyên "şênber û bi bawer" bi dest bixin pêk hat. Serokê Komeleya Guherîn û Ciwanan Umud Suvarî diyar kir ku, ji her derdorê ciwan tevî lêkolînên wan dibin û ji bo rêveberiyên herêmî û sazîyên cemaweriyê fêde ji xebata wan a anketê bibin bi raya giştî re parve kirin. Suvarî anî ziman ku, anket bi armanca agahiyên bikaranîna madeyên tiryakê, tundî û daneyên xwendin û nivîsandina zimanê zikmakî tesbît bikin pîrs pîrsin.

Piraniya ciwanên tevî anketê bûn bi zimanê zikmakî dikarin biaxivin lê nikarin binivîsin.(Ajansa Nûçeyan a Firatê)

Bulent Arinç bo Rûdawê: Em dixwazin Barzanî rêbertiyê kongreya netewî bike

Ji aliyê RÛDAW

Demjimêrek berê Berdevkê hikûmeta AKPê

Enqere (Rûdaw) -

Berdevkê hikûmeta Tirkiyê û alîkarê serokwezîrê Tirkiyê Bulent Arinç ji Rûdawê re ragihand ku ew piştigiriya Kongreya Netewî ya Kurdî dikin û dixwazin serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî rêbertiyê kongreyê bike. <http://rudaw.net/kurmanci/middle-east/turkey/28072013>

Li Amedê Şer Derket!

Li navçeya Bismil a Amedê gundiye Başkoy û Karatepeyê ji ber îxtîlafa erd û eraziyan pevçûn. Di şerê de 8 kes hatin kuştin, 4 kes jî birîndar bûn.

Di navbera şênîyên gundên Başkoy û Karatepeyê, lihevnekirina eraziye, vegeandîna şerê çekdarî. Di şerê de 8 kes hatin kuştin, 4 kes jî birîndar bûn. Birîndaran jî bo dermankirinê rakirin Nexweşxaneya Dewlet a Batmanê. Hêzên asayîşê ji bo ku bûyer mezin nebe li herêmê tevdirên berfireh yê ewlehiyê girtin.

Prof. Dr. Kinyazê İbrahim, rojhilatnas û akademîsyen. Serokê Kurdên Kazakistanê û li Zanîngeha Abaya Alma Atayê Serokê Navenda Zimanên Dinyayê. Piştî Şerê Qerebaxê terka Ermenistanê dike û di destpêka sala 1990-î de li Alma Ataya Kazakistanê bi cih dibe. Li Erîvanê, li Zanîngeha Xaçatûr Abovyan salên dirêj Serokatiya Beşê Ziman û Edebiyata Azeriyan kiriye. Vê gavê Endamê Yekîtiya Nivîskarên Kazakistanê û Endamê Yekîtiya Rojnamegerên Kazakistanê ye. Li hêla din ew Li Kazakistan û Asya Navîn Nûnerê Navenda PEN'a Kurd e û Berpîrsê Giştî yê kovara edebî Nûbarê ye ku li Alma Atayê bi zimanê Kurdî û rûsî derdikeve. Kinyazê İbrahim xwediyê gelek xelatên neteweyî ye. Bi 6 zimanan dizane. Nêzikî 20 kitêb li pirtûkxaneya Kurdî zêde kiriye. dr.knyaz@mail.ru

Cîgirê Serokê Asambleya Gelên Kazakistanê, siyasetmedar û rewşenbîrê kurd ê navdar û hêja, Prof. Dr. Kinyazê İbrahim, serpêhatiyên xwe û rewşê kurdên Kazakistanê, û her wiha sirgunkirina wan ê bi caran nivsand:

Ev 75 sal in ku kurd li Asya Navîn, nexasim li ser xaka Kazakistanê dijîn. Yekîtiya Sovyeta Sosyalîst 7ê Tîrmeha 1937ê biryarek derdixê ku ev biryar dibe sedema koçberiya kurdan! Di dawiya payîza 1937ê de kurdên Ermenistan û Azerbaycanê ber bi Kazakistanê ve tene sirgunkirin. Sedema sirgunkirina kurdan ev e: 'Kesên wiha ne ku mirov baweriya xwe bi wan nayîne û bi wan ewle nabe.'

Îro li Asya Navîn, li welatên Kazakistan, Kirgîzîstan û Ozbekîstanê li gorî reqem û îstatîstîkên ne-fermî bi qasî 200 hezar kurd dijîn. Piraniya kurdên Asya Navîn li Kazakistanê bi cih û war bûne ku beşeke ji wan nêzikî sînoren Çîn û Kazakistanê ne.

Sala 1937ê di nava şevê de kurd li trênen bar û heywanan siwar dikin, di bin kontrola leşkeran de nefî dikin. Kes nizane bi ku ve jî dibin. Du mehên dirêj di riyane dimînin. Paşê dibînin ku li Kazakistan û Kirgîzîstanê ne. Sar, seqem, çol, best. Ne kesên wan deran bi zimanên wan dizanin, ne jî ew bi zimanên wan kesên wê derê!

Malbata me jî di nav wan de bû û wan Kirgîzîstanê wîlayeta Qizilqeyayê peya dikin. Ew der nêzikî Oşê ye. Oş li ser sînore Ozbekîstanê ye. Kurdên Ermenistanê tînin Kirgîzîstanê. Kurdên Azerbaycan û Nexçivanê tînin Kazakistanê. Malbata me sê salan li Qizilqeyayê dimîne. Heta sala 1940'î. Sê sal paşê destpêka Şerê Cîhanê yê Duyem e. Camêrek heye, ji wan re dibe dergeh û star! Ew jî Wezîrê Cebare Nadîrî ye.

Di nav nefîkiriyan de malbata Wezîrê Nadîrî jî hebûye. Ew jî hatine sirgunkirin. Lê Wezîrê Nadîrî ketibû karê dewletê. Di îstîxbarata dewletê de nav û dengê wî hebû. Hat û malbata xwe bir. Mala me jî tevî mala wan, 1940'î zivirî Erîvanê. 1941ê mala me derbasî Zengîbasarê dibe, li gundê Rûhanliyê cîwar dibe. Xwişk û birayekî min jî li Kirgîzîstanê dimirin: Yaqûb û Gulnaz. Dê-bavê min bi du zarokan ve tene Kirgîzîstanê, destevala dizivirin Ermenistanê! Her du jî 2-3 salî bûne. Di wan zilm û çetaniyan de dimirin. Lewma jî dê û bavê min her dem digotin; "Me du zarok bi xwe re anîn vir, lê em destevala zivirîn." Em destpêka 1990'î jî Erîvana Ermenistanê hatin Alma Ataya Kazakistanê. Birayê min Yaqûb 4-5 mehan li Alma Atayê ma û li vir rehma Xwedê kir."

Beria pêşniyar kir, Stalîn fermana sirgunê da!

Sirgûna duyem zivîstana 1944ê pêk hat. Fermana sirgunê jî hêla Sekreterê Giştî Yê Komîteya Navendî Ya Partiya Komûnîst a Sovyeta Sosyalîst Stalîn ve tene dayîn. Stalîn her wiha Serokê Komîteya Parastina Dewletê bixwe ye jî. Belgeyê wiha li ber destê me heye ku ev belge nîşaneyê ferman û sirgûna kurdan e. Belge jî hêla Komîserê Gel ê Navxweyî Yê Yekîtiya Komarên Sovyeta Sosyalîst Lavrentî Beria ve hatiye nivîsandin. Belgeya ku ji Stalîn re hatiye şandin û tene de sirgunkirina kurdan û çend neteweyên din hatiye xwestin bi vî awayî ye:

**"24 Tîrmeh 1944
Bi tevahî veşarî!
Komîteya Parastina Dewletê,
Ji bo Hevrê Stalîn;**

Beşeke mezin ji kesên li herêmên Komarên Sovyeta Sosyalîst, ji ber ku li deverên sînore Tirkîyê dijîn, bi xizmên xwe yê li Tirkîyê ne têkilî datînin; hem qaçaqxçîyê dikin, hem jî ji bo îstîxbarata Tirk kar dikin.

Ji bo parastina sînore Yekîtiya Sovyeta Sosyalîst, Komîseriya Gel a Navxweyî baş dibîne ku 86 hezar kurd, tirk û hemşîniyên ji 16.700 malbatan pêk tene û li gundên rayonên Axiska, Adigin,

Axilkelek, Aspîza û Bagdanovkaya Gurcîstanê û Komara Acarîstana Otonom dimînin, ber bi Kazakistan, Ozbekîstan û Kirgîzîstana Komarên Sovyeta Sosyalîst ve bêne tehliyekirin.

Li derdora sînoren navborî, wê jî hêla Komîseriya Gel a Navxweyî ve ewlekariyên taybet bêne wergirtin. Lewre jî ji bo ku reşnûsek bo Komîteya Parastina Dewletê bê şandin, hêviya we ji we ew e ku hûn biryarekê bidin."

Komîteya Parastina Dewletê di nava hefteyekê bersiva Beria da. Di bin vê bersiva ku karesata kurdan destnîşan dikir de navê Stalîn hebû.

Rojnameyên ku bi zimanê Rûsî li Rûsyayê derdiketin, di Hezîrana 1991-ê de, bi sernavê 'Dosyayên Taybet ên Stalîn' behsa kitekitên vê biryarê kirin. Li gorî van belgeyan, Stalîn di nameya xwe ya 'veşarî' ya ku 31ê Tîrmeha 1944-ê nivîsiye de, ferman daye ku ji 86 hezar

75 sal piştî sirgunê Kurdên Kazakistanê

kurd, tirk û hemşîniyên ji 16.700 malbatan pêk tene û li gundên Axiska, Adigin, Axilkelek, Aspîza û Bagdanovkaya Gurcîstanê û li Komara Acarîstana Otonom dimînin, 40 hezarê wan ber bi Kazakistanê, 30 hezarê wan ber bi Ozbekîstanê, 16 hezarê wan jî ber bi Kirgîzîstanê be bêne sirgunkirin.

1937-1956 salên dijwar

Kurd ji sala 1937ê heta sala 1956ê, nêzikî 20 salan di nav şert û mercên gelek dijwar de jiyana xwe berdewam kirin. Heta wê salê derketina wan a ji gundan qedexe bûye. Ji bo çûna gundê cînar jî, hewcedariya wan bi 'destûra dewletê' hebûye. Di bin çavdêriya leşkeran de jiyane. Statuya kurdan di wan 20 salan de wiha bûye: "Penaberên taybet."

Sala 1944ê kurd pêrgî karesat û malkambaxiyê mezin tene. Şerê Cîhanê Yê Duyemî destpê kiriye. Dema leşkerên kurd ên ku ji bo Sovyetê

endaman pêk tene ku serokatiya wê Serokomarê Kazakistanê Nûr Sultan Nazarbayev dike. Ez bixwe li ser navê kurdan şanaz im ku çendek berê, di nava vê asambleyê de bûm Cîgirê Nazarbayev.

Li hêla din kurdên Kazakistanê heta niha bûne xwediyê bi dehan kitêb, kovar û rojnameyên kurdî. Li Alma Ataya Kazakistanê zêdetirî 20 sal in ku kovar û rojnameyêke kurdewarî refikên kitêbxaneyên malan dixemilînin: Kovara Nûbarê û Rojnameya Jiyana Kurd. Kovar û rojname çandî, hunerî, civakî û siyasî ne. Nûbar û Jiyana Kurd bi zimanê Kurdî, Rûsî û Kazakî derdikevin. Di her du weşanan de jî alfabe yê latînî û kîrîlî tene bikaranîn. Tevahiya nivîsaran bi zaravayê kurmançî tene weşandin. Sedema vê yekê jî ew e ku tevahiya kurdên Asya Navîn ango kurdên li Kazakistan, Ozbekistan, Kirgîzî-

çûne şer vedigerin welatên xwe, malbatên xwe nabînin û pê dihesin ku ocaxê wan kor bûye! Ji ber ku bi hezaran kes û karên leşkerên kurd ên di 'Artêşa Sor' de bûn, di veşerê de malbatên xwe nabînin. Paşê pê dihesin ku ber bi Asya Navîn ve hatine sirgunkirin.

Sirgûna sêyem piştî Şerê Qerebaxê

Kurd piştî sirgunên 1937 û 1944ê, cara sêyem piştî şerê Azerbaycan û Ermenistanê, ji neçarî berê xwe didin Asya Navîn. Sala 1989-1990'î, Şerê Qerebaxê derket. Azerî û Ermenî şerê hev kirin. Vî şerê hanê mala kurdan mîrat kir. Kurdên me rastî êşeke mezin hatin. Ji neçarî li seranserê Sovyetê belav bûn. Hinek ji wan çûn Sibîrya û Yaqûtskê, beşek ji wan çûn Rûsya û derdora wê, qismek ji wan hatin Kazakistan, Kirgîzîstan û Ozbekîstanê. Ev nefîkirin ne wekî nefîkirina 1937ê û 1944ê bû. Ermenî bi darê zorê digotin; 'ji nav me derkevin herin. Ermenîstan axa Ermeniyên e!' Di dema Sovyetê de ji bavê wan zêde bû wisa bigotana? Sovyet çavê wan derdixist! Piraniya kurdên ku piştî Şerê Qerebaxê ji Azerbaycan û Ermenistanê qesta ber û pismamê xwe kirin îro li Kazakistanê bi cih û war bûne.

Kurd hîmêke bingehîn in li Kazakistan û Kirgîzîstanê

Piştî hilweşîna Sovyeta Sosyalîst, kurdên Kazakistanê di warê siyasî, rewşenbîrî û edebî de karên gelek hêja kirin û dikin. Îro bi navê Berbang xwediyê dezgehekê ne ku ev dezgeh bûye deng û rengê wan. Gelê kurd di nava Asambleya Gelên Kazakistanê de xwedî roleke taybet e. Asamble ji 21

tan û Rûsyayê kurmançixêv in. Rojnameya Jiyana Kurd, di sala 1991ê de bi navê 'Kurdistan' dest bi weşanê kir û heta 2004ê bi heman navî weşana xwe berdewam kir. Ji sala 2004ê û vir ve navê rojnameyê Jiyana Kurd e. Kovara Nûbarê jî heta 1992ê bi navê 'Kurd' derdikeve. Salek paşê redaksiyon li hev dicive û navê kovarê dike Nûbar.

o kurdên Asya Navîn nexasim kurdên Kazakistanê ji bilî kitêb, rojname û rojnameyan; xwediyê komên govendê ne û hunermendên wan ên dengxweş hene.

Li Kazakistan û Kirgîzîstanê bi dehan navên girîng hene ku bi pênuş, fikir û ramanên xwe edebiyat, huner, zanyarî û rewşenbîriya kurdan geş dikin. Nadir Nadîrov, Hejarê Şamil, Bariyê Bala, Hesenê Hacîsilêman, Ezîzê Zîyo Bedirxan, Mecîdê Silêman çend navên hêja ne ji wan navan.

Di warê aborî de jî her diçe rewşa kurdên me baştir dibe û îro gelek karsaz, endezyar û avahîsazên kurd hene ku kurd bi wan şanaz in. Ezîzê Zîyo Bedirxan, Şîrînê Elî, Mihemedê Mecîd, Refîq Yaqûb, Bariyê Mecîd ji wan navan çendek in ku îro bi sedan kurd li ber destê wan nan dixwin.

Kurd li Kazakistanê jiyaneke azad berdewam dikin. Ew bi nasnameya xwe ya 'kurd' hene. Dewleta Kazakistanê û gelê li Kazakistanê dijîn qedir û qîmetêke pir mezin didin kurdan. Heman qedir û qîmet li Kirgîzîstanê jî ji kurdan re tene nîşandan. Lewre jî ez bi vî nivîsarê silav û hurmetên xwe û gelê kurd pêşkêşî rêveberên dewletê û gelên li Kazakistanê dikim.

Ev nivîsar di hejmara 63 ya kovara Tîrojê (Tîrmeh-Gelawêj) de hatiye weşandin ku li Stenbolê ev 11 sal in bi awayeke du mehî tene weşandin. Salihe Kevirbirî nivîsa navborî ji weşanê re amade kir... **mezopotamya.gen.tr**

Tebaxa yekîtiyê

Ji bo plansaziya Kongreya Neteweyî ya Hewlêrê ku di meha Tebaxê de tê lidarxistin xebat berdeyam dîkin. Komîteya Amadekar ji bo meşandina kar û barê kongreyê civiya. Ji bo pêkanîna Kongreya Netewî ya navbera Kurdan, di civîna amadekariya kongreyê dey ali Hewlêrê pêk hat de komîteyek hat avakirin û bi tevlibûna serokê herêmê Mesut Barzanî re li merciya wî civiyên. Her wiha hate zelalkirin ku kongre dê di meha Tebaxê de pêk were.

Komîteya amadekar ya Kongreya Netewî ku di civîna li Hewlêrê pêk hat de hat avakirin bi lez û bez xebatên xwe dimeşîne.

Kongreya Netewî ya bi salane di roja Kurdan de ye, piştî pêşniya 4 konferansên ku Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan pêşniyar kiribû, cara yekemîn bi awayekî şênber hat zelalkirin. Piştî konferansên li Enqere, Amed û Brukselê pêk hatin, kongreya tê plankirin li Hewlêrê pêk were di alî dîrokan Kurdan de tiştekî yekemîn îfade dike. Civîna ama-

dekar bi xwe dîti bi tevlibûneke berfireh ya ji çar parçeyên Kurdistanê pêk hat. Di nava 40 partî û rêxistinên tevli civîna bûn de bi taybetî PKK, KDP, YNK û BDP hebûn. Rêberê Gelê Kurd Abdullah Ocalan jî peyamek şandibû civîna amadekar a Kongreyê. Ocalan di peyama xwe de

bibîrxistibû bi Îdrîs Barzanî ku bavê serokwezîrê herêmê Neçîrwan Barzanî û birayê serokê herêm Mesut Barzanî re dest bi wî karî kirine. Ocalan diyar dike ku bi Îdrîs Barzanî re protokoloke ji 11 xalan pêk tê îmze kirine û ji Mesut Barzanî, Neçîrwan Barzanî, Noşîrwan Mistefa, Zahmetkeşan, Tevergên Îslamî

yên Başûrî, PÇDK, PJAK, PYD û BDP'ê re slavên xwe şandibû. Her wiha Ocalan bang li hemû kesî kiribû ku berpirsyariya xwe bîne cih û bi ruhê yekîtiya netewî re peywira xwe bînin cih.

Komîteya Amadekar civiya

Komîteya Amadekar ya di civîna amadekar de hat avakirin ji 21 kesî pêk tê.

Komîteyê civîna xwe ya yekemîn pêk anî û her wiha ji bo kongre di mehekê de pêk were plansaziya xebatan hat kirin. Civîna yekemîn di 26'ê tîrmehê roja îne bi tevli serokê herêmî Mesut Barzanî li cihê wî pêk hat. Li gorî agahiyên ji komîteyê hatine girtin, ji Bakur, Başûr, Rojhilat û Rojava

nûner tevlibûne.

Wê dîroka kongreyê diyar bikin

Komîteyê wiha got: "Di vê civîna yekemîn de hemû kesên tevli bûne girîngiya kongreyê anîn ziman. Ligel vê komîte de ve berpirsyariya xwe ya dîroki bi ruh û hişmendiyê mezîna bîne cih.

Di daxuyaniyê de wiha hat gotin: "Di komîteyê de 4 jê jin bi giştî 21 kes ne li ser navê partî û rêxistinê wek nûnerên gelê Kurd cih digirin. Her wiha dê endamên komîteyê bi ruhê ekîbeke netewî tevbigerin û ji bilî mijar û rojevê di civîna amadekar de derketine holê de li ser hêmayan ranewestin. Komîteyê ji bo ku biryara ku di mehekê de kongre pêk bê ya ku di civîna 22'ê Tîrmehê de biryara wê hatibû girtin, plansaziya xwe kir. Komîte de di bin berpirsyariya xwe de xebatan bimeşîne."

Li gorî agahiyên ku ANF'ê bidestxistine teqez bûye ku kongre di navîna meha Tebaxê de pêk were. Tê payîn ku sibê komîte sibê bicive û dîroka kongreyê diyar bike.

ANF/SELAHADDÎN

Li Karên Derve Dema Dîplomasiya Kurdî

Wezareta Karên Derve, 10 personelên ku kurdî dizanin girte kar. Rayedaran danezanî, dîplomatên ku Kurdî dizanin de li herêmên ku Kurd lê dijîn de werin peywidar kirin û gotin ku hêj personelên ku kurdî

dizaningê de were girtin.

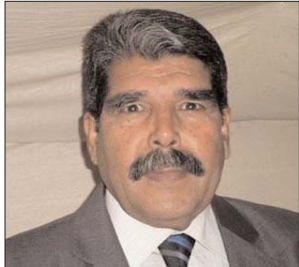
DÎPLOMATÊN KURD ŞERT E

Bi pêşvekirina demokratîk hikûmet berê kurdî weke darsa bijarte kir mufredatê, dawiyê li zanîngehan beşa Ziman û Wêjeya Kurdî vekir. Niha jî ji bo ku derveyê welêt Tirkiyê temsîl bikin dîplomatên ku zimanê Kurdî dizanin digre. Wezareta Karên Derve di sala dawiyê de 10 dîplomatên ku kurdî dizanin girt. Endam di forma serlêdanê de zimanekî ji îngilîsî, fransî û Elmanî yek û weke zimanê dudû jî kurdî nivîsandin. Piraniya diplomatên ji Rojhilata Başûr in û kurdî zimanê wan a zikmakî ye.

Enqere ji PYD çî xwest?

Rojnamevaneka Tirk di derbarê serdana Salih Muslim Serokê PYD yê Stenbolê û daxwazên Tirkiyê ji PYD çîne nixandiye.

Rojnamevaneka Tirk di derbarê serdana Salih Muslim Serokê PYD yê Stenbolê û daxwazên Tirkiyê ji PYD çîne nixandiye. Li hevdişîna Muslim ya li Tirkiyê de Wezareta Derve û endamên MIT ê jî amadebûn, ji Muslim re dane zanîn ku Tirkiyê piştigiriya Cephê Nusra nake û ne dijî wê yekê ne ku Kurdên Suriyê bigihin mafên xwe yê siruştî. Her wiha Enqere sê şertên xwe pêşkêşî Serokê PYD kirine : 1. Rê nedin rejîma Surî we bikarbînin. 2. Li gel rikeber û opozîsyonên din pêkve kar bikin 3. Di derbarê paşaroja Suriyê de dev ji helwestên me kir û xelas berdin.

"Pêwist e Ku Bextreşîya Misilmanan Xilas Bibe!"

Serokê Giştî Yê MHP'ê Devlet Bahçeli, bertekên tund nişanî Serokdewletên Ereban ên ku piştigiriyê didin derbaya Misrê dan.

Serokê Giştî yê MHP'ê Devlet Bahçeli, li Enqereyê, bi teşkilata Partiya xwe ve fitar kir. Bahçeli, piştî fitarê li ser rûdanên Rojhilata Navîn axivî û got:

Demokratî û mafên mirovan bi tenê di gotinan de mane. Civakên Ereban û Misilmanan bûne cihên neheqî û bêhiqûqî yê. Bi gelemperî Alema Îslamê, bi taybetî jî Rojhilata Navîn ji rojên tarî derbas dibin.

Bahçeli li ser derbeya li Misirê jî sekinî û Serokên Ereban ên ku piştigiriyê didin derbeyê, bi zimanekî tûj rexne kirin. Bahçeli wiha pê de çû:

Dewletên Misilman ên ku tavilê piştigiriyê didin derbeya Misirê, ên ku pere û derfetên mezîna didin wan re em ê bêjin çî? Em ê çawa wan qalên paşdamayî ku çavekî wan li rojava yê din jî li petrolê ye, wek Misilman bibînin?!

Bahçeli, ji bo yekîtiyê û bihevrebûnê bangî alema Îslamê kir û got:

"Hewceye ku em li dijî kesên ku bi gotinên demokratî û mafên mirovan li ve herêmê operasyonê li ser operasyonê lidarixin rabin ser piyan. Pêwist e ku bextreşîya Misilmanan xilas bibe.

Erdogan: Min fermana komkujiya Roboskê nedaye

Piştî malbatên Roboskê ligel Erdogan hatin ba hev.

Bavê Adem Ant ê di komkujiya Roboskê de hatî kuştin, Reşîd Ant jî dîkin. Ji me xwest ku em sebir bikin."

Reşîd Ant diyar kir ku Erdogan di civînê de ji wan re wiha gotiye: "Bîna dosyeyê ya ji bo serfermandariyê, nayê wateya dosyê hatiye girtin. Li serfermandariyê tê lêkolînkirin, wê dúbare ji bo dadgeha sivilê bê şandin û herî dawî jî dosyê wê were ba wan. Li hinek dadgehên 10 salan dom dike, agehdariya min ji fermana bûyera Roboskê nîne û ferman ne ji aliya min ve hatiye dayîn."

Reşîd Ant diyar kir ku behsa hinek mijarên ligel Erdogan kirine nakin û wiha got: "Ger serokwezîr bi xwe daxuyaniyê bide, wê bide."

Şeva 28ê Kanûna 2011an balafirên şer ên Tirkiyê li ser sînorê bakûr û başûrê Kurdistanê 34 gundiyên gundê Roboskê yê girêdayî navçeya Qilbana Şîrnexê bi bihaneya 'terorîst in' bombebaran kiribûn. Di encamê de 19 ji wan zarok, 34 kes hatibûn kuştin.

Tevî ku du sal û niv li ser bûyerê re derbasbûye jî hê kujerên bûyerên nehatine eşkerekirin û dadgehkirin.

rojnameya Vatan a Tirkiyê re axivî û wiha got: "Em 6 kes wekî kesên jiyana xwe ji dest dane, ligel Erdogan civiyên. Hevdişîna piştî xwarina fitarê çêbû. Me di hevdişîna de xwest ku kujerên bûyerê bîn eşkerekirin, dosyê ji serfermandariyê bê wer-girtin, dúbare ji dozgeriyê re bê şandin û biryara nepenî bê rakirin. Me di hevdişîna de behsa bê mafîya hatî serê me kir. Di hevdişîna 2 saetî ya ligel serokwezîrê de, serokwezîr ji me re got; 'Dadgeh min derbas

MHP: Barzanî li Hewlêrê plan û projeyan ji bo gelê me dirûst dike

Kirkilareli (Rûdaw/DHA) – Wekilê serokê koma MHP'ê li parlamentoya Tirkiyê Oktay Vural carekî din pêva-

joya aştiyê rexne kir û got: "Di bin navê pêvajoya aştiyê û çareseriyê de, li cihê vekîşîna PKKê; dewleta me ji rojhilat û başûrê rojhilat (Bakûrê Kur-

distanê) derdikeve. Êdî li cihê kontrola hêzên ewlekariyê, kontrola PKKê dest pê kiriye."

Oktay Vural li bajarê Kirkilareli serdana navenda partiya xwe kir. Vural rexne li hikûmeta AKP'ê girt û ragihand ku AKP ligel BDP'ê dest bi pêvajoya aştiyê kiriye û wiha bang li serokwezîrê Tirkiyê Recep Tayyip Erdogan kir: "Tu dixwazî çî bikî û Tirkiyê ber bi kûderê ve bibî. We ligel PKK û BDP'ê di kîjan mijaran de lihevkiyê. Ev çiyê, hûn dibêjin çareserî, çareserî? Rabe û ji gel re bêje. Peymanên te kirine, eşkere bike."

Li ser vekîşîna gerîllayên PKKê ya ji nav xaka Tirkiyê û bakûrê Kur-

distanê jî Oktay Vural wiha got: "Li cihê vekîşîna PKKê, dewleta me ji rojhilat û başûrê rojhilat (Bakûrê Kurdistanê) derdikeve." Wekilê serokê koma MHP'ê li parlamentoya Tirkiyê Oktay Vural derbarê serokê Herêma Kurdistanê Mesûd Barzanî de jî wiha got: "Mixabin Barzanî li Hewlêrê, li pişt nexşeyên ku li başûr û başûrê rojavayê welatê me ku dewletekî cûda nişan dide, li ser hebûna gelê me plan û projeyan dirûst dike. Divê em li hemberî hewldanên di bin navê çar parçeyên Kurdistanê bikin yek de, gelê me parçe û ji hev cûda bikin de xwedî li yekreziya xwe derbikevin."

Ji konfaranse Lozanê û Paxta Sadabadê, pêvajoya qatkirina kurdistanê

(despêk li hejmarê 224)

Ku Şêx Mahmûdê Berzencî ev red kir, êdî piştê di serî de firokên şer ên Ingilîzan bidest bombardimana herêmên kurdan kirin di salê 1924'an de û kurdistanê hingî bi wê bombardimane hat kevlîkirin. ... Piştê, Di serî de Şêx Mahmûdê Berzencî gelek kurd buhurîna rojilatê kurdistanê û li wir hin bi hin xwe bi rêxistin kirin û bi dest tekoşîna pêşmergetîtiyê kirin. Di wê demê de li agirî yanî li bakûrê kurdistanê, kurdan "komara agirî denezendibû û bidest tekoşîna wê kiribû. Piştê serhildana Şêx Seîd dest pê kir. Piştî ku Tirkiya bi alîkariya Ingilîzîtanê û Firanse di van rewşan de bi serket êdî serkevtina xwe denezend. Li Dersimê, ne aramî û şerê dewletê ê bi kurdan re ta salên 1937' û hwd diçê û didomê. Ji xwe de, piştî ku li vir jî, bi komkujiyên ku dikin re serkevtin bidest dixin, êdî piştê paxta Sadabadê dihê li derxistin. Paxta Sadabadê, di aslê xwe de, weke paxtaka ku dewletên ku kurdistan di nava xwe de beşkirina, ku li hevdû bicivin û "tedbîrên xwe hildin ku êdî piştê rastî ti serhildan û ankû rapêrinên kurdan newin." Ji bo vê yekê, wê ji bo vê yekê di serî de ewlakarî li herêmê bide çêkirin di nava xwe de û ji bo xwe. Tirkiya, piştê li herêmên başûrê kurdistanê bidest "oparasyonên paqijkirina çekan ji destê kurdan" kir. Ti herême kurdan ya ku ev oparasyon lê nebûn neman. ...

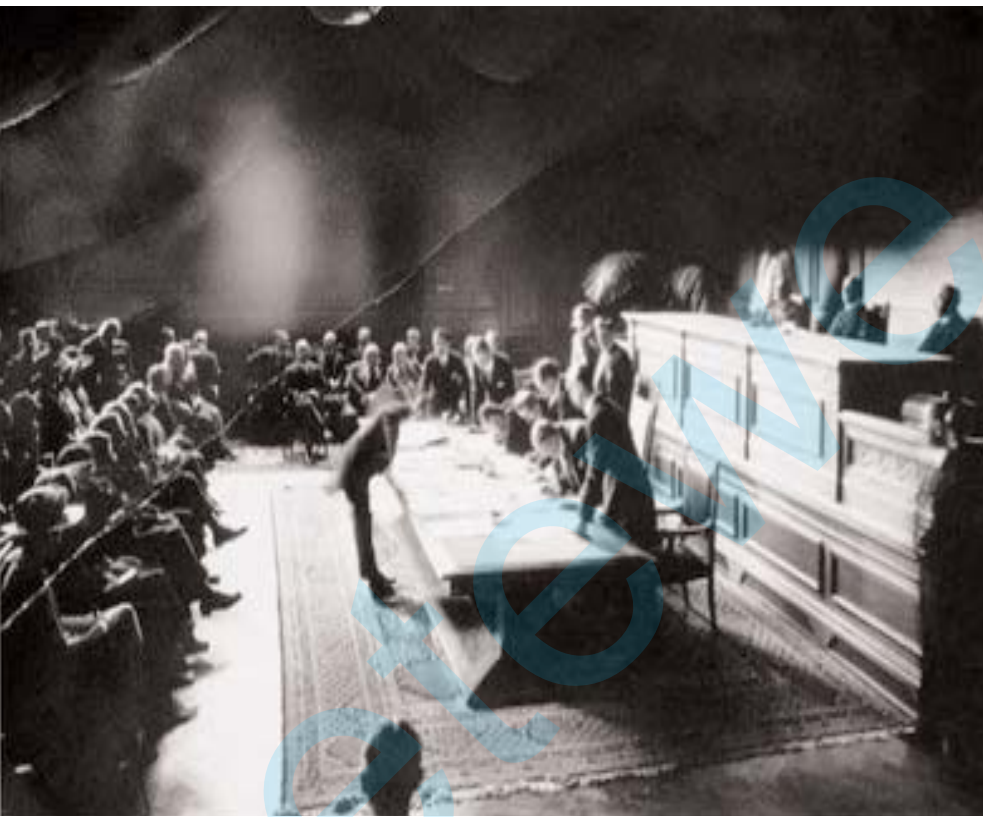
Di vê demê de, weke ku di paxtê de hatibû nîqaşkirin, rejimên serdest ên Îran, Îraq, Tirkiyê û hwd û wê tîkiliya wan wê bi hev re hebe. Di wê demê de û di wê paxtê de ji aliyê van rejiman ve komisyonên Îstihbarî, sîyesî û rêveberî û hwd ên "mayinda" ku tenê wê bi vê pirsgirêkê û bi kurdan ve mijul bibin tînan ava kirin. Di her rewş û aloziyê de tîkiliya van komisyonan wê bi hev re hebe û wê bi hev re di tîkiliya danûstandinê ya zanebûnê de bin. Çend ku piştê hewl hat dayin ku wê paxtê bidina ji bîrkirin jî, ev rewş û biryarên ku di wê de hatina girtin bi mayindayî man. Di hin deman de hat gotin ku "hikme vê paxtê ê dadî û ankû hûqûqî hatîya sekinandin û nîn a" jî, lê dîsan piştê bi kirinan ev vajî wê hat piştrastkirin. Pirsgirêka kurd, di van rojên ku herî zêde di rojevê de ya, ku mirov van aliyê dîrokî û ku bûna ku nebînê fahm nekê, mirov wê bi tememî wê jî fahm nekê. Hê jî, ev peymanên weke ên 'peymanê Lozanê' û paxtên weke 'paxta Sadabadê û hwd jî, hê jî ji aliyê dadî û sîyesî ve li ser serê kurdan bi destê rejimên weke Îran û Tirkiyê xwediyê hikim dadî û ankû hûqûqî na û hena. Hê jî di fermiyetê de bi "hebûna wan sînoran" û "jidandina wan sînoran" re ku hê dibina sedema komkujiyên weke 'komkujîya Roboskî' û hwd, di fermiyetê bi aliyê hûqûqî û sîyesî hena. Weke komkujîya qelqeliyê, bûna komkujîya Roboskî carek din giyane paxta sadabadê dihêna bîra me.

Piştî paxta Sadabadê, divê ku mirov paxta baxdadê û peymanê Cezayîrê, weke di pêvajoyên girîng hilde li dest û li berçav bigrê.

Dem heta ku tê dema ku di wê de PEYMANA CEZAYÎRÊ dibe, wê serhildane wê bibin weke serhildane Mela Mistefa Berzanî.

Li herêmê, di salên dawiyê de ku weke peymanaka girîng hatîya mohrkiirîn û hê jî ji aliyê dadî ve weke ku giyane wê li jîyane serdest e peymanê Cezayîrê, divê ku mirov hinekî li ser bisekinê. Di vê demê de ew peyman fahmkirina wê girîng

a. Weke Paxta Sadabadê, peymanê Cezayîrê jî, peymanaka ku temenê pirsgirêka kurd ya ku hate roja me hatîya berdeham kirin a. Li ser kurdan û welatê wan, demên piştî şerê cihanê yê duyemîn, demna ku wê bina demên nexweşiyên. Temenê wan nexweşiyên ku bi pirsgirêka kurd re tîne holê, bi van peymanan tê afirandin. Hêzên ku li ser kurdistanê serdest in, wê li ser serdestiya wê di gelek qadan de di nav xwe bixwe de jî wê levnekin. Ji wan welatên ku levnakin û di wê demê de hene û li ser kurdistanê serdest in û xwediyê metingeriyê na, du ji wan Îran û Îraq a. Îran û Îraq, li ser herêmên sînor û bi teybetî jî, herême Şetelerebê levnakin. Di paxta Sadabadê

de di nav navbarê van hêzan de pîr mazin nîqaşên jî di wê de dibin. Lê levkirin nabê. Pirsgirêk, wê hate wê demê çêkirina peymanê Cezayîrê, wê wilo zêde nebe temenê ti levxistin. Lê wê bê temenê ne levkirin û li ber hevdû sekinînan. Tirkî jî, ji ber qata kurdistanê ya ku wê kirîya nav sînorê xwe de hertimî di nav wan de ya.

Aliyê wê civînê yê ku kurdan girêdide pîr in. Ne tenê ji bo rewşa demê ku li ber tekoşîna kurdan wê rewşaka ne baş bi levkirina bi li ser xatên sînoran re wê biafirîne. Wê xweserîya kurdistanê başûr ku di jîyane de heya wê ji holê rakê. Wekî din jî, wê levkirinaka wan ya ku bi hev re li ber kurdan bisekin in wê di wê civînê de bibe. Serokkomarê demê yê Cezayîrê, weke yê ku malvaniyê dike, temenê wê peymanê bi dana berdeham kirina wê re û levkirina wan di berdeham kirina wê de dibe xwedî wesif. Wezîrê karê derve yê wê demê yê Cezayîrê, wê di nav welatan de tîkiliya wan hebe û wê hertimî bike ku wê tîkiliyê biafirê. Serokkomarê Îranê yê demê Saddam Huseyin û serokkomarê demê yê Îranê Sah Riza Pahlawî, li wir bi rayadarên Amarika yê weke Henri Kesinger û hwd re di rûnîhin û li wir wê levkirinê dikin. Li wir, di demê de, şert û mercê demê şert û mercên demê yê ku hene duqutubî na. Yektîya sovyet û rojava di nav wan de 'deme şerê sar' dest pê kirîya. Herdû jî, li berhevdûdixin ku yek biser yê dî bikeve di dîplomasiyê û sîyaseta de xwe de. Li Îraqê Saddam weke andamakê Partîya Baasê bi derbetiyekê tê ser rêveberiyê û rêveberiyê dike destê xwe de.

Di ti demê de ku di kîjan demê de

rêveberî hatibibina guhartin jî, wê di ti welatê ku li Kurdistanê metinger in de, wê nêzîkatîya wan ya li kurdan wê neguharê. Rêveberî ku herê û were jî, wê ji bo kurdan yek bê. Ku rêveberî jî, were guharandin, wê nêzîkatîya ji kurdan re wê newê guhartin. Weke ku Li Tirkî û Îranê ev wilo bû, wê li Îraqê jî wilo bê. Piştî Paxta Sadabadê, wê di wê xatê de pêşketin berdeham bike. Xale "jidandina sînoran" yê ku di Kurdistanê de hatibûbûn xizkirin yê ku di Paxta Sadabadê de hatibû girtin, di wê civînê de hate rojevê û biryare xurtkirina wê hate dayin. Nêzîkatîya ji kurdan re, wê newê guhartin. Îran, ku ji kurdan re çawa bê, wê Îraq jî wilo bê. Nakokîyên di nav wan de

jî pirsgirêka kurd bi giraniya wê bidest hîskirinê dike.

Di paxta Sadabadê de Sûrî, bi navê xwe û ramyarîya xwe nebû. Lê di wê civînê de biçavderiyên xwe heya. Ji sê aliyên ve pirsgirêk tîne rojevê. Pêşî, ji aliyê pirsgirêkên weke yê Şetelerebê ve tî holê. Piştê di temenê parastîna sînoran û safîkirin û parastîna wan de tî rojevê û li ser wê jî levkirin dibê. Aliyê dî yê levkirinê jî, li ser tîkildanîyê û "pêkerên ku parastîna sînoran lawaz dikin û ji holê dirakin" weke kurdan jî, li ser wan levkirin dihê kirin. Bi hev re û yek bi yek di nav xwe de di ahagekê de wê levkirinê û safîkirina wê dike. Lê pirsgirêka herêma şetelerebê (çemê setelerebê), li wir dîsa ji ber xwestina wê ya herdû aliyên li holê dimêne. Ev pirsgirêka ku wê piştê bi pênc salan bê temenê şerê Îran û Îraqê yê haftsalan ku di nav wan de piştê dibe. Ji ber ku ew herêm, hem ji aliyê dewlemendiya xwe ve û hem jî ji aliyê sehête herêmên dikin, derfetê ji hêzên li wê serdest re diafirîne. Bi vê yekê re, êdî herdû alî wê dixwezî. Amarika, ji bo ku di herêmê de li ber yekîtiya sovyet kêmbûn nebe, levkirinekê di nav wan de dide kirin. Hingî, Henri Kesinger yê ku herî zêde di wê levkirinê de xwedî weyna jî, ew e.

Îran, di wê demê de rêveberîya wê, li ber Îraqê ji ber ku destê xwe xurt bike, çav li serhildêrên kurdan digirt. Ew herême kurdistanê, piştî komara Mihabadê ya kurd re jî, tîkiliyêna wê yê bikarhnaînê hebûn. Kurdên herêmê, gelekên ji wan jî, ji wê tîkiliyê bawerkirina û weke ku Îranê dixwezê çareseriyekê ji pirsgirêka kurd re hem li derve û hem jî li hundur bêne, di hate dîtin. Lê ev tîgîhiştin nerast bû. Derew bû. Di demê Civîna Cezayîrê de biqasî ku Îraqê rewşa kurdan ji holê rakir, îranê jî wê li ber kurdan bikeve rewşekê de, wilo hate herêkirin. Bi vê yekê re, kurd, weke 'yên ku di nav avê de li mar xwe dipêçe lê hat'. Piştê serhildêrên kurd, pîr ji herêmê an xwe vekîşandina bi ser çîyan de û an jî ku derfet dîtin, yê weke Qasimlo ji herêmê bi ber rojava ve biravî çûn. Di wê levkirinê de wê herkesek di nav sînorê xwe de di aşîtiyê de bê, wê di parastinê de bi hev re bin û wê tîkiliya xwe ya bi hev re ya awlakarîyê xurttir bikin. Ev jî, weke gotîna (xalna) ku ketîbûbûna bin fermiyetê de bûn. Di meriyetê de jî, wê li wan bihate nerîn.

Weki dînan jî, ya ku kete bin biryarê de ew bû ku wê Îran û Îraq, wê werina cem hevdû û wê komîsyonekê bi hev re ava bikin (weke ku di civînê de hate kifşkirin, "wê wezaretên karê dervê yê Îran û Îraqê wê yekê bi hev re bikin".) Ji bo ku van xalên ku hatina girtin di civînê de ku bêne li cih û li wan çavdariyê bike. Piştî civîne, wê bidorveger, wê hem li Baxdadê û hem jî li Tehranê wê dem bi dem ku demeka dirêj nekeve navbarê de wê lev-civîn wê werina li darxistin û bêne dayîmîkirin. Ew komîsyon, wê vî bikar û barî jî bi rê ve biriba û wê biryarên civînê yê ku bikevine meriyetê, wê bikira meriyetê û wê di kirinê de wan bişopanda. Bivê yekê re, wê tîkiliya ji bo çareserkirina pirsgirêkan wê rastûrast wê êdî di nav wan de wê bûba. Ji xwe xweste-keke wê civînê jî ev bû. Peyman û biryarên ku hatina girtin, derneketine dervî giyane paxta Sadabadê.

-Bi nivîsên weke vê, emê hê li ser vê demê bi serhildan û pêşketinên wê ên weke komare kurd a Mkihabadê û hwd re li ser bisekin in.

Abdusamet Yigit, rojevakurdistan.com

Курдский фактор на весах сирийской войны

В запутанной расстановке сил на фронтах сирийской гражданской войны происходят важные изменения. В войну против оппозиции вступили сохранявшие в основном до сих пор нейтралитет местные курды. Их в Сирии примерно 2,5 млн. человек (10-12% населения) и проживают вдоль сирийско-турецкой границы в трех относительно крупных и немало числе мелких анклавов, не связанных между собой территориально. Наиболее однородно они заселяют провинцию Хасака в треугольнике между Сирией, Турцией и Ираком (главный город Камышлы). Исторически они выступали в основном с требованиями национально-культурной автономии, признания их гражданских прав и гарантий в новой Конституции Сирии. Относясь довольно критически к режиму в Дамаске, в открытое противостояние с ним курды не вступали.

Ведущей политической силой в лагере сирийских курдов является Партия демократического союза (ПДС). Созданные ПДС отряды самообороны хотя и не имеют достаточно тяжелых вооружений, но отличаются высоким боевым духом. Курдские политики считают, что в ближайшее время они в состоянии довести численность отрядов до 50 тыс. человек. Это очень серьезная сила, которая в состоянии существенно повлиять на исход ведущейся в стране войны.

Главной причиной усиления напряженности в отношениях курдов с вооруженной сирийской оппозицией стал рост влияния в рядах противников Асада радикальных исламистов. В войне приближается момент истины, пропустив который можно оказаться в стане проигравших. В последние месяцы курды столкнулись с попытками разных группировок салафитов и джихадистов,

представленных, главным образом, такими организациями, как «Джебхат ан-Нусра» и «Исламское государство Ирака и Леванта» вовлечь в свои ряды курдскую молодежь, взять под контроль территории проживания курдов и создать на них исламский эмират «Северная Сирия». Это никак не вписывается в представления курдов об их национальных правах, к тому же грозит переносом на курдские земли разрушительных боев между исламистами и наступающей прави-

тельственной армией. ПДС обвинила другие курдские партии региона в «отправке своих бойцов на борьбу с режимом Башара Асада в ряды "Свободной сирийской армии"», что может втянуть курдские районы в гражданскую войну». Руководимые ею курдские отряды выступили, и удар их был стремительным.

Исламисты, привыкшие легко брать верх над конкурентами из «светской» оппозиции, столкнувшись с курдами, стали терпеть одно поражение за другим во всех случаях, когда они не имели значительного численного и технического превосходства. За последние дни курды выбили мятежников из ряда городов и многих сел на восточном участке границы с Турцией. Потери с обеих сторон исчисляются сотнями людей. Фронт боев в этом рай-

оне Сирии уже растянулся на 70 километров. Более мелкие курдские анклавов на западе, например в районе города Африн, остаются в окружении. Вся их надежда - на Дамаск. В исламском эмирате курдам места не будет. Показательны в этом смысле бои за пограничный город Рас-эль-Айн. Бойцам курдских формирований удалось не только разгромить там боевиков, но и взять в плен их полевого командира, которым оказался назвавшийся чеченцем некий Абу-Мусааб. В ответ

одновременно турецкие войска блокировали перевоз грузов для курдов на своей стороне. Курдские анклавов в Сирии все еще остаются в блокаде. Разорвать её, обеспечив прямой контакт с Иракским Курдистаном, мог бы позволить прорыв сирийских курдов на мосульском направлении. В том же направлении продвигается в окрестностях города Тель-Хамис и сирийская армия, оказывая помощь курдам и принимая участие в операции по уничтожению мятежников, захвативших Ярубюк.

Исламисты пытаются контратаковать. Группировки "Джебхат ан-Нусры" и "Исламское государство Ирака и Леванта" объявили о начале операции "Вулкан на востоке", главной целью которой обозначено установление контроля над городом Хасеке, находящемся в тылу у основных курдских сил, движущихся к Ярубюк. В этой операции участвуют около 2.500 боевиков. Кроме того, чтобы отбить город Рас-эль-Айн, исламисты собрали близ него на турецкой стороне около 3 тыс. боевиков. Активную поддержку сирийской вооруженной оппозиции оказывает Турция. Анкара опасается, что возможное появление в Сирии курдской автономии автоматически усилит движение за отделение Турецкого Курдистана. После начала курдского наступления прошла серия встреч руководителей турецких силовых структур с участием президента Абдуллы Гюля и премьер-министра Реджепа Эрдогана. Было заявлено, что Анкара немедленно "примет ответные меры в отношении любых угроз против Турции с сирийской стороны". Турецкая армия ведет регулярный артиллерийско-минометный обстрел курдских позиций через границу. Над полем боя баражируют турецкие беспилотники. В районе Рас-эль-Айн турки подвозят подкрепле-

ния находящимся на их территории сирийским боевикам «целыми поездами». Генштаб Турции привел в состояние полной боевой готовности дислоцированную неподалеку 2-ю армейскую дивизию и базу ВВС в Диярбакире, самолеты которой регулярно облетают границу.

В самой Турции многие эксперты указывают на ненормальность фактического союза Турции со структурами «Аль-Каиды» в борьбе с курдской ПДС, которая «взяла под контроль многие участки 900-километровой турецко-сирийской границы». Вместо этого предлагается вовлечь ПДС в альянс против режима Асада.

Турецкие источники, в частности ректор университета в Чанаккале Седат Лачинер, утверждают, что лидеры РПК и ПДС «сговорились» с Башаром Асадом в отношении создания курдского автономного района на севере Сирии, что «беспокоит не только Турцию, но и сирийскую оппозицию». Однако нетрудно заметить, что турки сами способствовали опасному для них сближению сирийских курдов с официальным Дамаском, оказывая прямую поддержку радикальной оппозиции в Сирии.

Безусловно, и Дамаску, и Камышлы предстоит ещё проделать немалый путь для того, чтобы забылись старые обиды и появилась основа для прочного союза в целях воссоздания обновленной Сирии. Однако уже сейчас видно, что боевое взаимодействие правительственных войск и отрядов сирийских курдов способно стать реальным заслоном на пути сползания страны к тотальному хаосу. И тогда перспектива окончания кровавой войны в Сирии может оказаться гораздо ближе, чем это прогнозирует, например, американская военная разведка.

Дмитрий МИНИН на www.fondsk.ru

Курды освободили захваченные исламистами селения в районе Телль-Абъяд

На карте сирийского вооруженного конфликта появилась новая «горячая точка»: северо-восток Сирии, где происходят ожесточенные столкновения между курдскими отрядами самообороны и исламистскими группировками. Напомним, что исламисты вынашивают планы создания на северо-востоке Сирии исламистского эмирата.

Согласно поступающей оттуда информации эти столкновения грозят вылиться в острый межэтнический конфликт. Именно к этому, согласно ливанской газете «Ас-Сафир», ведут действия соседней Турции и Национальная коалиция оппозиционных и революционных сил, поддерживаемая так называемой группой «Друзья Сирии». Как сообщает ливанская газета, на северо-восток Сирии, где ведутся военные действия, по железной дороге перебрасываются сотни наемников. Со стороны Турции

время от времени ведется предупредительный огонь, в небе над границей постоянно «реют» беспилотники. Об этом сообщают курдские источники. За последние сутки силами самообороны были освобождены курдские селения, расположенные к западу от Телль-Абъяда: Курхассу, Атван, Саридж, Хирбет-Аллу. Освобождены также населенные пункты, находящиеся южнее на шоссе, ведущем в провинциальный центр Ракка.

Близ границы с Ираком силы самообороны курдов подошли к КПП в Абу Кемале и Йарубии, которые восемь месяцев находятся под контролем боевиков. Новый северо-восточный фронт растянулся на десятки километров, а число погибших там за неделю превысило 70 человек.

Если в провинции Эль-Хасика курдское население является большинством, то в провин-

ции Ракка этнический состав городов и деревень смешанный. Именно там представители оппозиции призывают арабские местные племена воевать на стороне исламистских группировок «Джебхат-ан-Нусра» и «Исламское государство в Ираке и Леванте». Отметим, что эти группировки тесно связаны с «Аль-Каидой».

Воспользовавшись ослаблением центральной власти, некоторые местные бедуинские князьки перешли на стороны боевиков и захватили находящиеся на северо-востоке Сирии нефтепромыслы. Как сообщает газета «Ас-Сафир», сырье с нефтепромыслов переправляется в Турцию. В пограничных районах процветает торговля наркотиками, и даже появились плантации конопли, что приносит неплохую прибыль исламистам.

Отметим, что город Телль-Абъяд имеет стратегически важное значение для Сирийской свободной армии, так как через него идет основной поток оружия в восточные регионы

Сирии. Поэтому сюда для войны с курдами перебрасываются дополнительные отряды боевиков.

Курды, поддерживающие порядок на территории от Ифрина на западе до Камышлы на востоке Сирии, не намерены сдавать свою территорию исламистам и собираются соз-

давать свои органы самоуправления. Как сказал лидер Курдского демократического союза Салех Муслим, «временная демократически избранная администрация необходима обществу, учитывая, что кризис в остальной части Сирии приобретает затяжной характер и его урегулирование произойдет еще не скоро». В то же время арабские СМИ распространили заявление лидера «Джебхат-ан-Нусра» Абу Мухаммеда аль-Джулани, в котором

говорилось, что «люди джихада» не допустят проведения выборов в Сирии, и в стране будут установлены законы шариата. Абу Мухаммед аль-Джулани также назвал переходной политической процесс в Сирии «ловушкой Запада». По данным Итар ТАСС

ПСКмедиа

"Мирный процесс" без переговоров - турецкий тупик

К сожалению, "мирный процесс", начавшийся на условиях конфиденциального договора между "представительством" главы турецкого Правительства и основателем Рабочей Партии Курдистана, так и не перешел в официальную фазу двусторонних переговоров, несмотря на чрезвычайно высокую политическую и социальную значимость курдской проблемы в этой сильно "напрягшейся" от больших амбиций стране. Странно, неужели предмет предварительных договоренностей не предусматривал логического перехода от краткосрочных неформальных контактов к обсуждению и согласованию конкретных и юридически заверенных обязательств сторон по обеспечению успешного завершения "мирного процесса"?

Понятно и очевидно, что Премьер-министр не может вступить в прямые переговоры с курдским партийно-политическим лидером, отбывающим пожизненное тюремное заключение. Следует также отметить, что "удаленно" возглавлять освободительную борьбу курдского народа в Турции, находясь в тюрьме на острове, конечно, вовсе не означает руководить и управлять непосредственно национальным движением в Северном Курдистане. Поэтому, безусловно, вопрос о том, кто конкретно и во главе какого национального органа будет рассматриваться Турецкой властью в качестве полномочного представителя курдского народа на двусторонних переговорах, полагаю, был заранее согласован, и Оджалан, вероятно, ждет выполнения неких условий, гарантированных от имени Премьер-министра.

Легальные общественные структуры и партийные организации, образующие курдский "политический блок" в Турции, фактически не рассматриваются Правительством в качестве полноценной стороны "мирного процесса". Их роль ограничивается участием лишь в эпизодических заседаниях, изредка организуемых структурами Правительства совместно с правящей партией (ПСР). Нечастые встречи ряда курдских политиков с Оджаланом носят второстепенный, явно технический характер, что не оказывает непосредственного влияния на ход "мирного процесса" и установление двусторонних отношений с государством. А уж об участии в переговорах оперативного руководства "нелегальных" политических сил освободительного движения и говорить не приходится. Такой "замкнутый и непрозрачный" формат поддерживается, возможно, умышленно и соответствует больше плану "специальной операции" какой-то третьей заинтересованной "силы", а не "мирному процессу", в рамках которого сегодня решается судьба не только курдского народа, но и самой Турции.

Таким образом, благородная и объективно востребованная идея о "мире и демократических реформах" в Турции целенаправленно заводится в "тупик". Причем происходит это на фоне заметной активизации полностью "перемешанного" общественно-политического и социального протеста против политики Премьер-

министра, которому явно не хватает определенности, воли и поддержки внутри и вне страны. Если турецкой власти в лице Правительства и курдской общественности не удастся найти взаимоприемлемый способ для вывода "мирного процесса" на публичный уровень политико-правовых переговоров между полномочным общенациональным органом курдского народа и государством, последствия будут очень негативными и болезненными для обеих сторон взрывоопасного конфликта, способного скоротечно перерасти в кровавую гражданскую войну с трагическим исходом, причем явно не в пользу государственно-территориальной целостности Турции. Вместе с тем, вопрос по-прежнему остается открытым: кто может сесть за стол переговоров в Турции, чтобы полноценно, равнозначно и легально представлять курдский народ, детально обсуждать с государством в лице Премьер-министра, Президента и Парламента правовые и политические аспекты курдской проблемы, добиваясь принятия наиболее оптимальных и разумных решений, согласования организационно-юридических форм и действенных механизмов их исполнения? Ответ на этот ключевой вопрос должен основываться на той простой истине, согласно которой курдскую проблему в Турции невозможно решить отдельно от и без учета других региональных составляющих курдского вопроса в Сирии, Ираке и Иране. Например, разве можно успешно решить проблему курдского народа в Турции в отрыве от перипетий и итогов развития событий в Сирии и тем более в Ираке?

Нельзя забывать о том, что Большой Курдистан — это единая национально-культурная, этно-духовная, историческая родина, древняя территория происхождения всех сообществ и диалектов, образующих великую курдскую нацию, а не просто граничащие друг с другом регионы разных государств, населенные преимущественно курдами. В этой связи пора всем ведущим политическим организациям, участвующим в освободительном движении, имеющим реальную и заслуженную поддержку народа, организационно объединиться и учредить, наконец, общенациональный высший орган, правоспособный представлять интересы и решать региональные проблемы нации на любом уровне отношений и в любом формате.

Курдской стороне необходимо предлагать для рассмотрения и согласования на уровне переговоров в рамках "мирного процесса" в Турции конкретные и проработанные проекты документов:

1. Разделы новой конституции о гражданских, культурных, духовно-религиозных, социальных, политических, экономических и национально-территориальных правах и свободах курдского народа.

2. Структуру правового механизма автономного самоуправления и регулирования взаимоотношений с государственной властью.

3. Основные положения долгосрочной программы социально-экономического и культурного

развития Северного Курдистана.

4. Проекты конституции автономии и закона об административных границах региона.

Полнота ответственности за профессиональную и своевременную работу, связанную с разработкой проектов основополагающих документов лежит не только на турецком государстве, но в равной степени и на курдской стороне. Только опять же, кто и какой орган возьмет на себя такой груз ответственности, будет продуманно и взвешенно координировать все аспекты и проблемы курдского вопроса, управлять ходом "мирного процесса" с курдской стороны? Кто полностью соответствует главным задачам и целям освободительного движения, должны, способны и могут по праву, по историческим, политическим и даже дипломатическим соображениям возглавить руководящий и исполнительный органы всей курдской

ноты власти и целостности, по крайней мере, на всей арабской части Ирака. Южный Курдистан, очевидно, уже не входит в сферу влияния и интересов нынешнего Иракского государства. Курдская проблема в Ираке существует лишь с формальной точки зрения и в скором времени независимый курдский автономный регион перестанет быть в формате государственно-территориальной юрисдикции данного араб-исламского государства.

Арабские сунниты Ирака окажутся перед простым, но неизбежным выбором: бороться за отделение и независимость суннитских провинций или договариваться с шиитской властью о взаимоприемлемых и гарантированных условиях федерального устройства единой федерации. Народ и власть Южного Курдистана будут проводить политику мирного и правового выхода из федеративного Ирака, не допус-

нции на современном этапе решительных и принципиальных действий?

Ответ однозначный — ныне официально действующие и демократически избранные высшие должностные лица успешно развивающегося региона Южного Курдистана, признанные государственные деятели, представляющие курдский народ на региональном и международном уровнях. Те, кто своими очевидными и грандиозными делами доказали свою преданность народу и освободительному движению — по совести, разуму и чести.

Что главнее сегодня — свобода и права курдского народа, возрождение единого этно-культурного пространства и воссоздание истории курдской нации или всего лишь относительно ничтожные политико-идеологические амбиции разных партий и организаций?

В Ираке окончательно установилась государственная диктатура Премьер-министра, опирающаяся на правящую политическую и бизнес элиту шиитского сообщества, а также умело использующая в своих тактических интересах торгово-экономическое противоборство и геополитические противоречия между Западом и Востоком.

Шиитские ортодоксы-радикалы фактически удерживаются Правительством на контролируемой дистанции от власти. Основная ударная сила Премьер-министра — армия, полиция и спецслужбы, что, по соображению главы Правительства, вполне достаточно для сохранения пол-

ная и адекватно пресекая любые провокации со стороны как власти, так и шиитских или суннитских политических и религиозных сил радикал-националистического и ортодоксально-исламистского толка. Курдская профессиональная армия и партизанские силы самообороны давно готовы к любым военным атакам и вооруженным посягательствам врагов на безопасность и благополучие народа Южного Курдистана. Ирак, Турция, Сирия и Иран, исходя из своих национальных интересов, по-разному, но путем мирных и конструктивных переговоров и установления договорных отношений, будут выстраивать долгосрочную основу для взаимовыгодного сотрудничества и добрососедства с независимым Южным Курдистаном. Ни одному из указанных государств не удастся навязать одновременно остальным свою агрессивную военно-политическую волю, направленную против независимости Южного Курдистана. Мировое сообщество никак не сможет и не будет равнодушно наблюдать за событиями вокруг Южного Курдистана, а значит и за развитием ситуации вокруг всего курдского вопроса, находясь в позиции "бездействующего зрителя". Признание независимости Южного Курдистана имеет закономерное гуманитарное и правовое обоснование, а также большой геополитический смысл с точки зрения мирного обеспечения региональной безопасности и стабильности. Этот фактор никто не может и не вправе отрицать.

В Турции ведущие оппозиционные партии и организации, открыто или исподволь "проповедующие" националистическую доктрину и идеологию пантюркизма, пытаются опорочить "мирный процесс" по урегулированию жесточайшего социально-политического и этно-культурного конфликта между репрессивным турецким государством и двадцатимиллионным курдским народом, опасаясь невообразимого усиления геополитической значимости, региональной позиции и ресурсного потенциала курдского освободительного движения. Противники курдского "мирного процесса" очень надеются на провал внутренней политики правящей партии (ПСР), а также на негативные последствия "неправомерного" вмешательства Правительства в Сирийский кризис с целью свержения государственного режима этой страны, панически указывая "пальцем" на опасное развитие событий в стратегически важных приграничных районах, где преимущественно доминируют политические структуры и вооруженные силы самообороны курдского освободительного движения. У страха, как известно, "глаза велики", а поэтому степень иллюзорности восприятия происходящего в почти шоковом состоянии переходит за пределы разумной логики и адекватного мышления. Радикальные исламистские группировки разного "происхождения", активно и бесцеремонно используемые Западом с помощью Турции и арабских монархий Персидского Залива для нагнетания кровавого хаоса в Сирийском кризисе, вскоре будут выведены из "бандитской игры", в том числе путем физической ликвидации "непослушных головорезов" как с одной, так и с другой стороны в ходе санкционированной или "согласованной" СБ ООН коллективной миротворческой операции по прекращению кровавой гражданской войны и наведению социально-общественного порядка в Сирии. Курдское освободительное движение будет искренне стремиться к достижению стабильности и сотрудничества с целью решения всех политических вопросов и урегулирования всех принципиальных разногласий на основе уважения неотъемлемых прав и признания обоснованных интересов каждой из сторон мирных переговоров между равными субъектами будущего демократического, светского, многонационального, многоконфессионального и федеративного Сирийского государства. У Турции как в лице действующей власти, так и политической оппозиции нет никаких оснований и не может быть причин для беспокойства, кроме своих собственных националистических и шовинистических убеждений, в связи с осознанным укреплением позиции курдского освободительного движения на всей территории Большого Курдистана, если турецкое государство и общество будут вести в стране честную, благотворную и добропорядочную политику национально-культурного примирения всех коренных народов в интересах общегосударственного единства и сотрудничества.

К а р а й ы л а н : К у р д с к а я национальная конференция состоится в ближайшее время

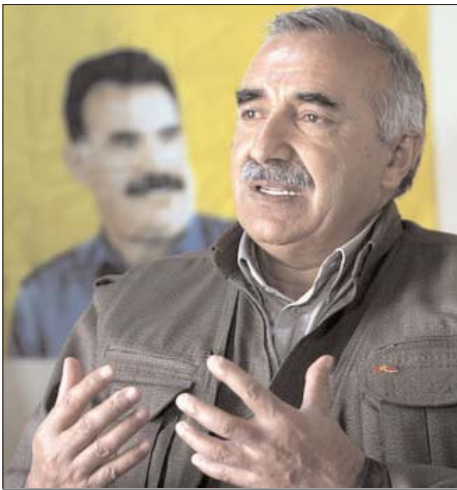
Мурат Карайылан, бывший исполняющий обязанности лидера и действующий член "Рабочей партии Курдистана" (РПК) объявил, что курдские политические силы движутся к национальной конференции, которая состоится в ближайшее время. Об этом сообщает агентство "Firat".

"Курдская национальная конференция пройдет в ближайшее время, так как нет никаких реальных преград для сбора курдских политических сил", заявил бывший

лидер РПК.

Национальная конференция соберет все курдские группы, чтобы обсудить общую стратегию в свете важных событий в Турции и в других странах.

Как известно, президент Иракского Курдистана, Масуд Барзани, давно говорил о необходимости проведения такой конференции с учетом региональных событий, влияющих на курдский вопрос в Турции, Сирии, Ираке и Иране, - четырех странах, где проживают

курды. Барзани также неоднократно подчеркивал важность создания основы для скоординированной политики в курдских регионах.

Новый генеральный консул Турции: Мы будем исходить из наших и без того прочных отношений

Новый генеральный консул Турции в Эрбиле, г-н Мехмет Акиф Инам, встретился с главой иностранных дел Регионального правительства Курдистана (КРГ) во время своего первого прибытия в Курдистан. Ранее он работал в качестве советника в посольстве Турции в Вашингтоне, США. В Эрбиле он заменил своего предшественника, г-на Айдына Сельчана.

Приветствуя г-на Инама на его посту в Эрбиле, министр Фалах Мустафа подтвердил приверженность КРГ стратегическим отноше-

ниям между Курдистаном и Турцией, и выразил готовность поддержать его пребывание на этой должности. Министр Мустафа сказал: "Мы находимся в процессе дальнейшего укрепления этих отношений. Это важные отношения в этом регионе, и есть много областей для нашего сотрудничества, в том числе в политической, экономической и культурной сферах". "Мы заложили фундамент, но есть место для большего. Мы можем работать вместе в интересах мира и стабильности в регионе", добавил он. Фалах Мустафа также подчеркнул необходимость создания институциональных связей и дальнейшего развития отношений.

Отвечая на эти пожелания, г-н Инам сказал: "Я не могу найти слов, чтобы описать наши отношения и тенденции, столь удивительны то, что мы можем продемонстрировать остальному миру". Новый Генеральный консул рассказал об усилиях турецкого консульства в помощи с визовыми вопросами и прокладывании пути для роста связей между обеими сторонами. Он сказал: "Мы должны продолжать эту тенденцию и поднять планку еще выше". Обе стороны также говорили о политических событиях в Курдистане и вкладе турецких компаний в экономический рост региона. Г-на Инама сопровождали вице-консул Генерального консульства Турции, г-н Чафер Ашик, и глава турецкого бюро кафедры международных отношений, доктор Исмаил Абдулсалам.

В ООН призвали военных освободить Мурси и лидеров «Братьев-мусульман»

Пан Ги Мун также настаивает на налаживании диалога между противоборствующими сто-

ронами, чтобы восстановить гражданский контроль, конституционный порядок и демократическое правление в Египте. Президент-исламист Мухаммед Мурси был отстранен от власти 3 июля, задержаны руководители движения «Братьев-мусульман». Между сторонниками и противниками Мурси по всей стране возникают столкновения, есть жертвы. Накануне вечером военное командование Египта предъявило представителям исламистского движения 48-часовой ультиматум. В течение этого срока им предложено присоединиться к плану политического примирения. На любые призывы к насилию или террору со стороны лидеров «братьев» или их сторонников солдаты грозятся жестко отреагировать. ПСКмедиа

Ирак дает льготы украинским компаниям

Иракское правительство объявило в субботу о своей готовности предоставить льготы и приви-

легии для украинских промышленных компаний в их работе на иракском рынке. Сообщается, что обе страны обязались углублять двусторонние торгово-экономические отношения. "Иракское правитель-

ство готово предоставить льготы и привилегии для промышленных предприятий Украины в их работе на иракском рынке", заявил иракский министр торговли, Хайралла Бабиер, находящийся с визитом в Украине, во время встречи с украинским министром экономического развития и торговли, Игорем Прасоловым.

"Мы хотели бы поговорить о непосредственном сотрудничестве, так как хотим, чтобы украинские компании открыли в Ираке офисы и производственные помещения", сказал он.

В свою очередь, украинский министр от имени Украины выразил надежду на дальнейшее развитие экономических отношений

между двумя странами и укрепление взаимного доверия, добавив, что "у нас нет никаких разногласий в отношении путей и механизмов развития торгово-экономических отношений". "Торговля Украины с Ираком увеличилась до \$ 109 060 000 в прошлом году и, как ожидается, она увеличится и в этом году, так как обе страны должны извлекать выгоду из огромного потенциала для сотрудничества в таких областях, как химическая промышленность и природные ресурсы".

Премьер-министр Ирака Нури аль-Малики ранее во время встречи с министром иностранных дел Украины заявил о желании Ирака развивать двусторонние отношения в различных областях.

Салих Муслим: "Турция окажет всестороннюю помощь нашему народу"

По приглашению министра иностранных дел Турции Ахмета Давутоглу, сопредседатель Партии демократического союза Западного Курдистана Салих Муслим 25 июля посетил Стамбул, котором сообщило информационное агентство «Дижла», где он проводил в течение 2 дней встречи с турецким руководством из МИДа.

Салих Муслим для агентства Дижла заявил что Турция не обеспокоена курдами Западного Курдистана в Сирии, но они требовали не беспокоить курдов Северного Курдистана в Турции.

Турция дала слово оказать помощь Курдам во

лицом к лицу были проведены встречи с госу-

дарственными чиновниками отметил Муслим.

Знаете, Турция и Сирия имеют общую границу длиной более чем девятьсот километров и курды по обе стороны

всех отношениях в том числе и гуманитарную.

Ранее проводились не прямые переговоры с представителями правительства но, с этим визитом в Турцию впервые

публики аятоллы Али Хаменеи.

Тем не менее он не стал

переговоры. «Иранцы считают, что могут доверять Нури аль-Малики», — ска-

Иран намерен обсудить с США ядерную программу

Премьер-министр Ирака Нури аль-Малики сообщил властям США, что Тегеран заинтересован в проведении прямых переговоров с Вашингтоном для обсуждения национальной ядерной программы.

Об этом пишет американская газета The New York Times По данным издания, которое ссылается на западных чиновников, аль-Малики сказал об этом на встрече с послом США в Багдаде. Иракский премьер дал

раскрывать, с кем именно ведет переговоры, передает «Интерфакс». Со своей стороны, бывший советник Совета национальной безопасности США по вопросам нераспространения ядерного оружия Гари Сеймур считает вполне правдоподобным, что Иран может использовать Ирак для передачи послания о желании идти на

зал он.

Американские политики и эксперты ранее высказывали точку зрения, что победа Хасана Роухани на президентских выборах в Иране позволяет надеяться на улучшение взаимоотношений Вашингтона и Тегерана по иранской ядерной программе. Тем временем издающаяся в Лондоне межаарабская газета «Аль-Хайят» сообщила, что избранный президент Ирана может пойти на прямые переговоры с США. ПСКмедиа

ДИПЛОМАТ

№ 26 (225) 29 Июль - 4 Август 2013 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

Лидер PYD прибыл в Турцию с двухдневными переговорами

Как пишет газета Nürriyet, лидер Демократического Союза (PYD) приехал в Стамбул в 4:30 вечера на рейсе из Эрбиля на севере Ирака и как ожидают, останет-

ся два дня.

Это посещение квалифицируется как «неожиданное» и происходит на следующий день после того, как премьер-министр Турции Реджеп Тайип Эрдоган провел длинное экстренное заседание обсуждая в основном последние события в Северной

Сирии.

События побудили турецкое правительство провести экстренное заседание вчера, присутствовали министр иностранных дел Турции Ахмет Давутоглу, начальник Генерального штаба генерал Недждет Озел и глава турецкой Национальной разведывательной организации Хакан Фидан вместе с премьер-министром.

Курды заменили флаг над приграничным с Турцией городом

Флаг курдской Партии демократического союза (PYD) был заменен на флаг Курдского национального совета в городе Сарекание, Западного Курдистана утром 26 июля.

Флаг PYD, поднятый над городом с 19 июля, был снят и заменен на флаг Курдского национального совета, сообщает

агентство Doğan. PYD подняло над городом

тальной степени взяла под контроль Рас-аль-

свой флаг после того как ее силы в значи-

Айн то есть Сарекание после столкно-

вений с исламистами из "Фронт аль-Нусра".

Водружение флага PYD вызвало серьезную реакцию в Турции, усилив опасения относительно стремления сирийских курдов провозгласить автономию.

Также флаг был ясно виден из приграничного города Джейланпынар в Северном Курдистане -Турции.

Эрдоган намерен судиться с «Таймс» за «диктатора»

Премьер-министр Турции Реджеп Тайип Эрдоган угрожает подать в суд на лондонскую газету The Times за публикацию открытого письма, где его правление характеризуется как "диктаторское", передает Би-би-си. Письмо, подписанное рядом деятелей науки и искусства, подвергает критике действия турецкого премьера по отношению к участникам массовых протестов в июне 2013г.

В интервью, прошедшем в эфире турецкого телеканала NTV, Р.Эрдоган обвинил The Times в том, что опубликованное на ее страницах пись-

мо является "скрытым рекламным объявлением" и что газета "продает свои страницы". "Пресса швыряет в нас грязью и смеется, как та прилипает," - заявил премьер.

Письмо с осуждением политики турецкого правительства подписали 30 человек, в том числе турецкий пианист Фазиль Сай, американские кинозвезды Шон Пенн и Сюзан Сарандон, режиссер Дэвид Линч и британский историк Дэвид Старки. Они осудили подавление выступлений оппозиции и сравнили масштабные проправительственные митинги, организованные

партией Р.Эрдогана в противовес протестам, с публичными мероприятиями в Германии времен Адоль-

фа Гитлера.

Беспорядки на площади Таксим в Стамбуле, впоследствии переросшие в общенациональные выступления против политики Р.Эрдогана, вспыхнули в ответ на решение турецких

властей о возведении торгового центра на месте исторической застройки и о перепланировке парка

Гези. В ходе подавления массовых акций протеста погибло не менее 4 человек, тысячи демонстрантов получили травмы в ходе столкновений с полицией. курдисс-центр

ПСКмедиа

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Х.Зебари: Курды должны быть наравне с другими народами

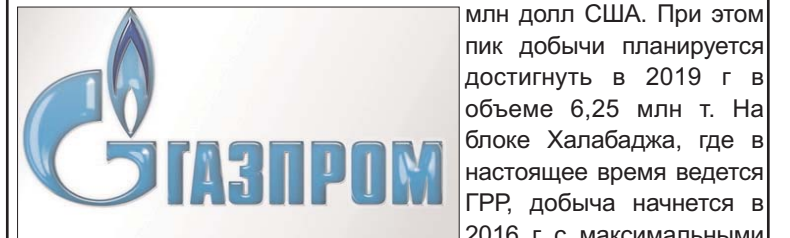
Курды Северного Ирака готовы пожертвовать своей автономией ради единого государства — единого Ирака. Об этом заявил в пятницу в Багдаде Хошьяр Зебари — политический советник лидера Демократической партии Курдистана Масуда Барзани.

Он отметил, что в настоящее время в Северном Ираке сложилась политическая ситуация, когда курды в регионе обладают «половинчатой властью». И поэтому он считает, что необходимо отказаться от «самостоятельности и автономии ради единой страны». При этом Зебари подчеркнул, что курды должны быть наравне с другими народами страны представлены во всех властных структурах государства. Об этом сообщает ИТАР-ТАСС.курдисс-центр.

Газпром нефть заплатила за вхождение в 3-й проект в Ираке бонус 50 млн долл США

Газпром нефть участвует в 3-х проектах в Курдистане с общими извлекаемыми запасами не менее 670,5 млн барр н.э. Добыча на блоках Garmian и Shakal, как ожидается, начнется в 2015 г. На блоках Garmian и Shakal, расположенных на юге Курдистана сейчас продолжаются ГРП, затраты на которые могут достигнуть 150

млн долл США. При этом пик добычи планируется достигнуть в 2019 г в объеме 6,25 млн т. На блоке Халабаджа, где в настоящее время ведется ГРП, добыча начнется в 2016 г с максимальными 3,15 млн т нефти в год в 2020 г. Таким образом, к 2020 г Газпром нефть намерена добывать в Курдистане 10 млн т нефти. По подсчетам компании, инвестиции в геологоразведку на всех 3-х проектах оцениваются в 800 млн долл США. Проекты разрабатываются на условиях соглашения о разделе продукции. По условиям СРП компенсация затрат инвестору начинается после начала добычи. 20 июня 2013 г А.Миллер и президент Курдского автономного района Ирака М.Барзани в рамках ПМЭФ-2013 провели встречу, на которой рассмотрели взаимодействие в области разведки, добычи и эксплуатации месторождений нефти и газа. В начале июля 2013 г Ирак порекомендовал Газпром нефти прекратить добычу в Курдистане. Газпром нефть еще в августе 2012 г через свою дочернюю структуру Gazprom Neft Middle East B.V. вошла в новые проекты по разведке и разработке запасов углеводородов в иракском Курдистане, на блоках Garmian и Shakal, ресурсный потенциал которых она суммарно оценивает в 500 млн т н.э. (3,6 млрд барр). На Garmian 40% добычи идет Газпром нефти, 40% - канадской WesternZagros, а 20% - в Эрбиль. Газпром нефть должна стать оператором блока Garmian на этапе полномасштабной разработки месторождения ориентировочно в 2014 г. На Shakal 80% отходит Газпром нефти, которая имеет статус оператора проекта, остальное - Курдскому региональному правительству (КРП). Более того, Газпром нефть планирует вложить в проекты в иракском Курдистане 1 млрд долл США. **Kurdistan.Ru**

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXIR SULEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakü 40, soqaq

S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uyğun sahifələnilib və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500